СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

29 вересня 2020 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня! Давайте розпочнемо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. У нас сьогодні на порядку денному три питання.

Пункт перший. Про проект Закону про Державний бюджет України на 2021 рік.

Другий. Проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України.

І третій. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень. Шановні колеги, немає доповнень, зауважень до порядку денного?

Ні-ні, це ж в рамках бюджету.

Якщо немає заперечень, давайте підтримаємо порядок денний. Прошу проголосувати. Хто – за? Дякую.

Пані Наталю, не заперечуєте проти порядку денного? Іра, вона нас чує? Очевидно, не заперечує. Добре, увімкніть тоді їй мікрофон.

Добре. Шановні колеги, перше питання порядку денного: про проект Закону України про Державний бюджет України на 2021 рік. В нас від Міністерства освіти і науки з нами, я так розумію, заступник міністра Світлана Даниленко.

Пані Світлана, увімкніться, будь ласка, і вам тоді слово. Розкажіть нам, будь ласка, як формувався бюджет і які основні...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гарне питання. Наберіть, будь ласка, Даниленко.

Доброго дня! Доброго дня, шановні колеги, доброго дня міністерство! Сергій Миколайович, якщо можна, давайте почнемо з того, ми вже почали розгляд першого питання про Державний бюджет України на 21-й рік. Розкажіть, будь ласка, як формувався бюджет? Які основні програми? Щоб потім наші народні депутати змогли поставити запитання і щодо ваших пропозицій, і щодо наших пропозицій.

Тоді, якщо ви заперечуєте, то вам слово.

_____. Я б розпочав не з цих програм, є ще питання по розподілу освітньої субвенції на 2021 рік. До мене як до народного депутата зверталися представники різних громад, особливо тих громад, які по результатам нового розрахунку можуть отримати на третину менше коштів, ніж було заплановано, через те, що ввівся новий якийсь показник НРК після буферу. Хотілося б почути, чому так сталося? Чому громади отримують менше запланованого? У нас, якщо не помиляюся, мають бути представники громад на зв'язку, щоб вони пояснили. Анна Мовяк має бути з Луцька, вона більше зі сторони громад пояснить, в чому проблема, в чому питання. І хотілось би почути роз'яснення від міністерства.

Сергію Миколайовичу, якщо можна зараз, щоб позицію від громад сказали, а потім...

ШКАРЛЕТ С.М. Зараз я експерту передам слово... *(Не чути)*

_____. Дякую.

_____. *(Не чути)*

_____. Да, дякую за роз'яснення.

Я просто зафіксувати дві позиції. Перше. Тобто зараз, оскільки в нас немає якоїсь аргументації, підґрунття, то частково це виконується в ручному режимі, наскільки я зрозумів. По-друге, це, ну...

_____. *(Не чути)*

_____. Добре. Дякую.

Мені було б цікаво, я б хотів би підійти, подивитися. До кого звернутися громадам? Ну, щоб не до міністра, к кому звернутися цим...

_____. *(Не чути)*

_____. Все. Добре. Дякую. Давайте до наступного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе. Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я хочу задати питання міністру.

Скажіть, будь ласка, яка доля трьох постанов, які проголосувала Верховна Рада 10 днів тому, якими пропонується уряду негайно переглянути бюджетні видатки цього року і повернути те, що було забрано на коронавірус, а потім повернути на дороги? І наука, і освіта залишилися просто, ну, напризволяще. У Верховній Раді я не

бачив ще такого одностайного голосування. Скільки було в залі, 380... 382 "за" за всі три постанови. Ну, ви розумієте, що парламентська форма правління, уряд повністю підпорядкований Верховній Раді. Яка доля цих постанов?

ШКАРЛЕТ С.М. Іване Григоровичу, дякую вам за питання. *(Не чути)*

КИРИЛЕНКО І.Г. Я хочу нагадати, що в листі не було… Колеги…

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановні колеги, там не рекомендації, там постанова Верховної Ради.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

КИРИЛЕНКО І.Г. Ви знаєте, я вибачаюсь, я попросив у голови репліку. Ви виглядаєте дуже непереконливо. Це називається "вокруг да около". В п'ятницю готуйтесь на дні уряду, готуйтесь до дуже жарких питань, дуже жарких. Ми зараз з вами компромісно говоримо, в п'ятницю буде безкомпромісно і жорстоко.

Ви бачите, що в школах робиться? Що в закладах науки робиться, освіти? Скільки вже на карантині? Скільки батьків залишилося вдома? Яка економіка? Звідки ми потім гроші будемо брати? В постановах немає рекомендацій, в постановах жорстка директивна вказівка – знайти і повернути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу. Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую. Пане Романе, в мене таке питання по конкретизації. Ви сказали, що залишки освітньої субвенції, які ми розподілили за 19-й рік законопроектом 3991 про внесення змін до Бюджетного кодексу, складають більше 8 мільярдів. А скажіть, будь ласка, про що йде конкретно мова, тому що ми знаємо, що там залишки 3,3 мільярди ті, які нецільові, ті, які конкретно можуть в тому числі бути використані на засоби індивідуального захисту. І при цьому ми ж розуміємо, що це все-таки залишки освітньої субвенції: матеріально-технічна, пожежна і так далі, в тому числі і засоби захисту. Тобто конкретизую, які 8 мільярдів, і чи є розуміння, що це в тому числі на засоби індивідуального захисту, тобто, що конкретно отримують регіони на місця – це мінімум.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Так, так, це освітня субвенція, так. Це до пана Романе було питання, до пана Романа.

Пане Романе, я просто дещо конкретизую. Дивіться, ми зараз не про дороги, ми зараз про конкретну суму і про те, чи володієте ви реальною інформацією. Ми запитували інформацію в міністерства і ми розуміємо, що в нас 5,5 мільярда залишків, з них 2,5 – це цільові, і тільки 3,3 мільярда можуть бути використані, окрім надбавок, пожежної безпеки, матеріального-технічного забезпечення, в тому числі на засоби індивідуального захисту. Це для того, щоб Мінфін розумів, наскільки мізерною буде ця допомога на місцях. Тому ми ще раз просимо звернути вашу увагу на наші три постанови, які Верховна Рада проголосувала, оскільки від уряду ми не бачимо жодних дій і розуміння критичності ситуації, в якій сьогодні перебуває освіта. Зверніть, будь ласка, увагу на ці постанови. Ми вимагаємо, щоб… Дивіться, там самі вже розраховуйте, яка сума, але ви повинні забезпечити заклади освіти і науки із COVID-фонду також. Дякую.

Ні, ми говоримо, звичайно, про залишки 2019 року відповідно до законопроекту 3991 про зміни до Державного бюджету.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Я саме про це.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Ми зараз говоримо про залишки тільки 2019 року те, що ми розподіляли нашим Законом 3991. Ми не торкалися залишків 2020 року, ми про них взагалі не говоримо, це зовсім інша ситуація. Ми говоримо про законопроект 3991.

_____. І давайте розуміти, що багато з цих залишків так само, як і COVID-фонд розподілені, але ще не використані, на 35 відсотків використані, але вони теж вже розподілені ці залишки по громадах. Там давним-давно якісь ще тендери відбулися чи на них інші плани там і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

В когось є ще запитання до міністерства? Сергій Валерійович, тоді прошу.

КОЛЕБОШИН С.В. Якщо можна, повернемося до обсягу субвенції на наступний рік – 102 мільярди 506 мільйонів. У нас буде підвищення посадового окладу працівника першого тарифного розряду до 2 тисяч 782 гривень. Чи вистачить цієї суми для того, щоб і відбулися, у нас надбавки були 20 відсотків, а не менший відсоток, і для того, щоб у нас була забезпечена щорічна грошова винагорода за сумлінну працю в розмірі одного посадового окладу, і щоб всі працівники інклюзивно-ресурсних центрів та асистенти вчителі отримували за своїм 14 тарифним розрядом. Цієї суми вистачає чи її не вистачить? Бо є різні думки з цього приводу.

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Тобто можна констатувати, що зараз Кабмін, от представники центральних органів виконавчої влади впевнено кажуть, що у нас не буде відбуватися там розрахунку в заробітній платі інклюзивним класам по 13 розряду, що в нас буде надбавка 20 відсотків, а не менше. Це ви підтверджуєте чи… Бо я ж кажу, інформація є різна, і не хочеться потім червоніти там, де не треба червоніти.

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. О'кей. Фіксуємо, що вистачає, якщо так.

У мене є ще одне питання. Ця тема теж лунала, дійсно. І тут я розумію, що досить важко рахувати це, оскільки змінюється адміністративно-територіальний устрій. Але я дуже прошу, щоб у нас не повторювалась у наступному році ситуація, яка повторювалася і в цьому, і в минулому. Пані заступниця міністра знає, от ці обрахунки освітньої субвенції для міст обласного значення, яких вже не буде, ну, по типу Балти в Одеські області, у нас так само було і Харківській області і так далі, до яких доєднана сільська територія. Чи немає там ризиків, чи враховані ці факти з точки зору нового адміністративно-територіального устрою? Чи не будемо ми потім, у січні, героїчно, скажімо так, вирішувати цю ситуацію, як робили це декілька років вже?

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Ні, я тут... Це не претензія, це просто, ми щороку зіткалися з такою ситуацією. Чи враховано це в цьому році, особливо враховуючи, що громад

стало більше і таких ситуацій точно буде більше? Я розумію складність, з якою ви зіткаєтесь, бо ніхто не розуміє, як точно рахувати в цьому році.

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. О'кей. Дякую. Все-все, я тільки "за", бо потім голова громади точно до мене піде, а я до вас піду. Це третій рік вже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Колеги, чи є в когось ще запитання до Міністерства освіти? Якщо ні... Да, Наталю, прошу.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте. Да, це була розминка, я так розумію, колеги. Ми поговорили про освітню субвенцію. Якщо немає заперечень, давайте перейдемо до самого бюджету. Тут, якщо не заперечуєте, я почну, у мене є декілька питань до Міністерства освіти.

Сергій Миколайович, скажіть, будь ласка, програма 2201070 Фонд Президента України з підтримки освіти, науки і спорту. Це вже третій рік, який закладається в бюджет, в 2019-му був 1 мільярд, в 2020-му, який був не використаний, в 2020-му було півмільярда, які були секвестровані. Зараз нову заплановано 500 мільйонів.

Скажіть, будь ласка, чи є положення про цей фонд, чим цей фонд буде займатися і куди ці гроші будуть витрачені?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так на що буде направлений сам фонд? От мені просто цікаво для народних депутатів, 500 мільйонів, ми хочемо просто зрозуміти, куди планується направити ці гроші.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я почув.

Наступне питання.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне питання, колеги, програма 2201140 "Фонд розвитку закладів фахової передвищої та вищої освіти". Запланований 1 мільярд гривень. Скажіть, будь ласка, на що планується витратити ці кошти?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви не хотіли би розділити цю програму на дві програми? Одна програма для гуртожитків, інша – на протипожежну безпеку.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, а як ви плануєте розподіляти гроші по цих двох програмах, яким чином? Наприклад, на гуртожитки. Кому ви плануєте дати, кому ви плануєте не дати, враховуючи неоптимізовану мережу закладів вищої освіти? Хто буде приймати це рішення?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Миколайович.

Наступне питання, якщо можна. В нас було п'ять інвестиційних проектів в бюджетах 2019 і 20-го років. Це, як правило, …треті черги цих інвестиційних проектів, які вже 2 роки фінансувалися, а третій, ну, з тих чи інших причин не вийшло в 19-му під час секвестру і в 20-му під час секвестру.

В мене зараз запитання. В нас є п'ять проектів, які входять до Міністерства освіти і науки. Це Національний авіаційний університет, реконструкція навчального корпусу Черкаського університету, львівський Франка, Міжнародний центр зустрічі студентської молоді і реставрація старого академічного корпусу в Києві.

Скажіть, будь ласка, яка доля цих п'яти інвестиційних проектів? Бо зараз вони, я так розумію, переходять всі в бюджетну програму Міністерства економіки. Правильно? Пане Романе, я правильно говорю, вони ж переходять всі в одну програму МЕРТ, так, інвестиційну?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але скажіть, будь ласка, там заплановано досить чітка цифра, наскільки я пам'ятаю ту програму, там щось близько 1 мільярд 150 мільйонів, да? Чому... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам скажу точно, 1 мільярд 129 мільйонів 307,2 тисяч. Скажіть, будь ласка, якщо є така чітка цифра, яка розподілена на інвестиційні проекти, то, напевно, що є вже перелік проектів, які там, в принципі, планується, принаймні до першого читання є пропозиція, профінансувати. От тут хотілося б дізнатися, чи входять туди п'ять освітніх об'єктів?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, я розумію, але цифра ж якимось чином бралася звідкілясь, правда? Вона ж досить чітка, це не просто 1 мільярд.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

В мене ще одне наступне питання. Програма 2201410 "Наукова і науково-технічна діяльність на антарктичній станції "Академік Вернадський". Минулого року, навіть після секвестру, вона складала 144 мільйони. Зараз вона зменшена до 128,5 мільйона. Скажіть, будь ласка, Сергій Миколайович, чому сума знизилася? Ми все намагаємося підвищити, збільшити фінансування по всіх програмах, а для антарктичної станції, яка, я не буду казати, чи не єдина, але одна з вагомих наших передових наукових об'єктів, в неї зменшилося фінансування. Вона сама стала менша чи там менше людей працює? Що відбулося? Чому менше фінансування? Чи потепління пішло, менше опалюють, я не знаю?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ДИКИЙ Є. Дякую за можливість долучитись. Виносимо "корабель" за дужки, про це зараз мови немає. Ми подавали заявку саме на капітальні видатки для завершення модернізації станції. І різниця між, власне, передбачуваним зараз бюджетом у 128 мільйонів гривень і нашим запитом, це як різниця ……..... на завершення реконструкції …..... мільйонів гривень. Власне, про них зараз ми написали, про них був запит народного депутата, а не про …….. та інші, скажімо, більш масштабні речі. Власне, оце єдина сума, яку поки не вдалося погодити.

По операційних виплатах у нас питань нема, але повністю випала саме капіталка на завершення реконструкції станції. Оце ті 25 мільйонів, які ми просимо туди врахувати.

_____. Євгене, знову відповім. Дивіться, ви ж бачите, да, по поточним видатках... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, тоді давайте так, щоб ми довго...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

_____. *(Не чути)*

_____. Так, шановні колеги, дивіться, з "кораблем", як каже пан Євген, ми виносимо за душки, ми розуміємо, що зараз це майже нереально. На 25 мільйонів я подаю правку збільшити видатки розвиток за загальним фондом до бюджетної програми "Наукова, науково-технічна діяльність на антарктичній станції "Академік Вернадський" в сумі 153 мільйони 877 тисяч гривень, це якраз на 25 мільйонів більше на розвиток станції.

Цю правку я подаю до... Ну, чи ми можемо всі разом, це ще не зареєстровано. І все, закриваємо питання, тому що я тут бачу, що немає, ніяких спорів по цьому питанню немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, в мене ще є, якщо ви не заперечуєте. Підтримую, що треба підтримати пропозицію пана Романа, і давайте внесемо її в рішення комітету, зокрема, і подамо окрему правку з цього приводу по антарктичній станції. В нас не так багато передових об'єктів, які потрібно підтримувати насправді.

Але в мене є ще питання, вони можуть навіть не стосуватися якоїсь конкретної програми, хоча по ним теж, давайте закінчимо з конкретними програмами. По програмі 2211280, те, що іде на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19. Скажіть, будь ласка, оцей 1 мільярд, він... на що планується його витратити?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що мається на увазі під робочим місцем, Сергій Миколайович?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки за вашими підрахунками коштує одне робоче місце?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. 16 тисяч. І скільки ви плануєте їх обладнати?

_____. Якщо в нас дистанційний процес і школа закрита, то як туди вчитель буде йти, в закриту школу вчити, чи йдеться, що декільком вчителям з цієї чи іншої школи буде надаватися це обладнання? Який порядок?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, якщо вчителі на самоізоляції, наприклад, вони ж все одно працюють в дистанційному режимі, тільки у них немає засобів навчання, власного робочого місця немає. От зараз, наскільки мені відомо, скільки у нас вчителів зараз, колеги, на самоізоляції?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні. Не дай Боже, Сергій Миколайович, 440 тисяч на самоізоляції, не дай Боже, це всі вчителі України.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

Тоді скажіть, будь ласка, наступне. Тоді давайте трішки про інше поговоримо. Ми прийняли закон про... у вашій вже каденції, з вами з усіма ми прийняли Закон про вступ дітей з тимчасово окупованої території. Пам'ятаємо, правда, перед канікулами Верховної Ради? І цим законом передбачена була дуже гарна норма, яку ми, власне, всі відстоювали в залі, і багато хто з депутатів взагалі свій голос віддали за цей закон, власне, через цю норму. Це підготовчі курси для дітей з тимчасово окупованих територій, які планують вступати наступного року, для того, щоб вони вже вступали не без ЗНО, а як внутрішньо переміщені особи. І це чудова норма, яка була, власне, і підтримана всім залом народних депутатів.

Скажіть, будь ласка, чи ви закладали в бюджет взагалі підготовчі курси? Чи це буде норма, яка не буде виконуватись?

_____. Інформація. Да, я хотів би прокоментувати цю тему, тому що я сьогодні якраз заглибився. Дійсно, це та норма, але Міністерство реінтеграції пропрацьовувало це і включило частково до свого бюджету. Але там настільки чітко, там 5 мільйонів включили, треба 35 мільйонів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, це питання, на що включили? Якщо ми говоримо про дітей, яких ми хочемо забирати…

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Сергій Миколайович…

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Сергій Миколайович, але давайте так, беглые расчеты, такі поверхневі розрахунки, якщо ми говоримо про хоча б 1,5 тисячі дітей, яких ми хочемо залучити на підготовчі курси, то це 1,5 тисячі дітей треба оплатити підготовчі курси, які вочевидь будуть надаватися закладами вищої освіти. Тому питання це не може бути програмою Міністерства розвитку громад чи реінтеграції, тому що вони можуть взяти на себе частину витрат по перебуванню цих дітей в Україні, але не можуть взяти частину витрат, бо в них не буде програми, якою вони передають ці гроші закладам вищої освіти.

Тому тут питання до Міністерства освіти і науки і прохання порахувати цю програму, бо ми своїми правками її додамо фізично в бюджетний комітет і будемо її відстоювати, тому що, якщо ця норма не запрацює, то насправді цей закон, він буде, м'яко кажучи, не найкрасивіший.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

В мене ще одне питання, якщо можна. Ви не можете про це не знати, я впевнений, що до Міністерства освіти вже є не одне звернення з цього приводу, але знову-таки народні депутати прийняли закон ще на початку року, який забезпечує або, скажімо так, гарантує безкоштовне харчування для дітей, постраждалих від бойових дій. І все було б добре з цим законом, і не було б з ним проблеми, якби в нас

не було двох проблемних областей – Донецької і Луганської. Справа в тому, що в Києві це може бути 1 тисяча дітей, а в Донецькій і Луганській областях – усі.

І тому навантаження на місцеві бюджети стає шалене. Наприклад, я говорив з мерією міста Маріуполя, у них на наступний рік, вони потребують 300 мільйонів гривень для того, щоб забезпечити всіх своїх дітей. Бо вони абсолютно всі починають брати довідки про те, що вони психологічно постраждали під час бойових дій, і тому всі вони будуть, звісно, вимагати безкоштовного харчування. Для одного Маріуполя це буде приблизно 300 мільйонів на рік, для Донецької і Луганської областей це буде сумарно більше, ніж 300 мільйонів. Ми там попередньо, це такі поверхневі розрахунки без великих міст, у них окремі бюджети, наприклад, як у Краматорську чи в інших, у них окремі свої бюджети, це просто по обласних бюджетах. Скажіть, будь ласка, чи надавали ви запит для того, щоб зробити, започаткувати субвенцію для цих двох регіонів, у яких насправді найбільша кількість дітей постраждалих від бойових дій?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Зрозуміло. Дякую. Я отримав відповідь.

Скажіть, будь ласочка, у мене ще одне питання. Субвенція на придбання автобусів. Чи закладалися кошти на придбання автобусів наступного року? Бо, як правило, раніше, до речі, там у 19-му році або там у 20-му, так, оці якраз залишки освітньої субвенції, які залишалися з минулих років, їх дозволялося витрачати, зокрема і на закупівлю автобусів. Правильно, …….. Да. І на STEAM-лабораторії і так далі. А зараз ми залишки освітньої субвенції направляємо на безпечний процес.

Давайте я ще раз коротко повторю. Ми раніше залишки освітньої субвенції дозволяли використовувати на закупівлю автобусів і STEAM-лабораторій і так далі. Зараз всі ці залишки підуть на забезпечення безпечного процесу. І от тут питання. Чи не закладали окремо, тому що на все одразу не вистачить?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Тобто в наступному році буде точно такий розподіл як і в цьому році? Чи це ви… Сергій Миколайович, це про цей рік ви казали, як у цьому році розподілили.

ШКАРЛЕТ С.М. Це не на цей рік.

_____. А йдеться про те, що чи будуть кошти в бюджеті наступного року чи за рахунок залишків, чи за рахунок окремої програми на ті ж самі автобуси, на ті ж самі харчоблоки і так далі? Про це було запитання голови комітету.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Я б хотів тоді зупинитися, якщо дозволите, на цьому році. Я просто для колег, хто не знає, просто декілька чисел зараз назву, і давайте пам'ятати, що сьогодні вже майже кінець вересня, тобто ті числа, які називаю, на 1 вересня мали б бути 100 відсотків. "Нова українська школа", відсоток засвоєння цього року – 40 відсотків. Тобто, що 60 відсотків без парт?

_____. На вересень?

_____. Це актуальні дані. Спроможна школа – менше 20, автобуси – 49,8, особливі потреби – 20,1, STEM – 0, харчоблоки – 12. Сьогодні в нас майже вже жовтень. Чи є сенс тоді… Давайте не будемо нічого робити. Я розумію, що це питання не стільки до МОНу, скільки до місцевих адміністрацій. Але Міністерство освіти і науки має як центральний орган виконавчої влади менеджерити цю ситуацію. Ми не можемо використати ті гроші, які ми надаємо на місця, то давайте дивитися на порядок використання тоді, новий приймати, якщо вони не можуть це зробити чи щось робити на тих селекторах із ними, чи нас долучайте як можна. Але це катастрофа, просто катастрофа.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я хочу звернутися і до рідного міністерства, і до Міністерства фінансів. Якщо в кінці року залишаться перехідні залишки, жарко буде землі і небу. Ми кожне засідання комітету по залу ходимо на колінах просимо підтримати фінансування освіти і науки і накінець року мільярди залишаться невикористаних коштів? В мене немає слів і емоцій немає, просто одни междометия и фольклор. Друзі, три місяці залишилось, правильно колега говорить, нулі есть або двоцифрове число, яке просто соромно дивитися. Та за що ми боремося тоді? Чи в нас вже все повирішувано і ми при комунізмі живемо? Це буде не просто злочин, якщо залишаться невикористані кошти. Кожної п'ятниці, у день засідання, у день запитань до уряду, будемо питати: як використовуються кошти по програмам. Або положення

тоді Міністерство фінансів, мабуть, там "рубає", ставить такі перепони, що неможливо використати? Або це така організаторська робота? В мене одні емоції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у мене коротко. Я позадавав основні питання. Чи є ще у народних депутатів запитання? Пане Романе.

ГРИЩУК Р.П. У мене разом і запитання, і пропозиція одразу, якщо можна. Так, у мене запитання і пропозиція. Про академіка Вернадського я озвучив.

Наступне важливе запитання з приводу наукового фонду досліджень, Національного фонду досліджень. Зробити його розпорядником, головним розпорядником бюджетних коштів першого рівня відповідно до частини п'ятої статті 49 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність". І збільшити його фінансування до 967… 370 з половиною тисяч. Я не знаю, я хотів би, щоб, якщо комітет це підтримає, взагалі в рішення комітету внести ці дві речі. Це перше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, давайте про це одразу. Одразу про це, щоб ми отримали відповідь.

Шановні колеги, більше того, я ще додам. От цікавий момент. Зараз стоїть в бюджеті заплановано скільки, 583,9 мільйона в Національний фонд досліджень. Але, чи знаєте ви, що ті проекти, які започатковано цього року, в наступному році для того, щоб їх продовжити, потрібно більше ніж 700 мільйонів фінансування?

Вже не говорячи про те, що потрібно відкривати нові проекти грантові. Інакше ця історія не працює. Чи робили ви такий запит як Міністерство освіти і науки? І що відбулось? Чому, власне, в проекті бюджету 580 там чи майже 4 мільйони?

ГРИЩУК Р.П. Так, з приводу головного розпорядника бюджетних коштів. Я хотів би Мінфін запитати, яким чином це зробити?

_____. *(Не чути)*

ГРИЩУК Р.П. У нас проблема є в тому, що норма закону не виконується, тому що у нас є норма закону, і є методологічні вказівники, що вище в правову – закон. Тому потрібно або закон змінити і прибрати це з закону, щоб у нас не було пустих норм.

Добре. Давайте далі перейдемо. В мене питання, про яке я пишу вже з початку своєї каденції, це пожежна безпека закладів вищої освіти. В мене на окрузі три найбільших університети, чотири пожежі сталося за цей рік, чотири пожежі в гуртожитках. Слава Богу, ніхто не загинув. Але питання, яке піднімаю і я, і ректори, і проректори університетів з приводу пожежних заходів пожежної безпеки.

Моя пропозиція: це відкрити нову бюджетну програму, яка буде направлена саме на забезпечення заходів пожежної безпеки в закладах вищої освіти, не ховати пожежну безпеку під якісь інші програми, а одну конкретну програму зробити під це, і на це виділити кошти, як мінімум розпочати зі 100 мільйонів гривень.

_____. Колеги, вибачте, я…

_____. *(Не чути)*

ГРИЩУК Р.П. Дякую.

_____. А можна, будь ласка, трішечки додати. Так як пан Роман сказав, що передбачити окрему субвенцію для забезпечення протипожежними засобами закладів вищої освіти. А що ми будемо робити із закладами загальної і середньої освіти, де школи отримали вже масу приписів, а також з закладами професійної освіти? Можливо, варто було б передбачити окрему програму цільову для забезпечення протипожежних засобів в усіх закладах освіти?

_____. А можна я добавлю до цього?

КОЛЕБОШИН С.В. Там має бути першочерговість, особливо по тих закладах, здавалося б, я більше про школу, але там, де діти чи молоді люди мешкають, де є гуртожитки. Тобто професійна освіта і вища освіта – це обов'язково. Відокремлювати чи ні, це вже…

_____. Сергій Валерійович, але є одна проблема, ми недавно цю проблему також піднімали з приводу стану пожежної безпеки в начальних закладах, і виявилося, я офіційно з запитом до урядом звертався, виявилось, що до цього часу є чинною Постанова №710, яка забороняє розробку, фінансування нових цільових програм. Тому в мене питання до Мінфіну і до МОНу. В якому напрямку ви працюєте з Секретаріатом Кабінету Міністрів України, щоб якось змінити чи внести зміни до цієї постанови? В іншому випадку ми не зрушимо це питання з місця.

_____. Я згодний з логікою. Дійсно, є засновники, це місцеві ради зазвичай і так далі. Але ж, наприклад, державу ніхто не зобов'язує той самий шкільний автобус фінансувати програму чи по харчоблоках, бо теж можна казати з цієї логіки, що є засновники, хай це вони і роблять. Я про те, що треба допомогти ну, громадам важко, зазвичай громади ще не є спроможними, особливо у віддалених територіях. Я не кажу, що це має на держбюджет тільки покластися.

_____. Тобто получається, що цього року також буде з освітніх залишків фінансуватися освітня… пожежна безпека. А якщо залишків немає, то і пожежної безпеки немає.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є в когось ще запитання до Міністерства освіти з приводу бюджету?

_____. У мене ще… Сергій Миколайович, ви чуєте? Да, ще питання з приводу… у нас на позаминулому комітеті був ваш заступник Артур Миколайович разом з представниками Міністерства цифрової трансформації, вони розказували про свої плани. Ми комітетом послухали там і підтримали ті плани. Чи є відображення їхніх планів у бюджеті на наступний рік?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Все Мінцифри?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Питання з приводу освітніх програм, освітніх платформ, це хіба бюджет Мінцифри буде?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. У мене інша інформація є.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. У мене є трішки інша… О'кей, на контент гроші є. Де закладені гроші на контент?

Сергій Миколайович, я до того чи треба додаткові кошти. Ми ж зараз можемо як народні депутати подати правку, додаткові кошти на те, що дійсно потрібна цифровізація освіти, створення платформи єдиної, про яку нам розказували. На це потрібні додаткові кошти? Чи закладені вони взагалі?

Нам презентували платформу, платформу для всіх вчителів, для всіх шкіл разом з контентом. От питання не до електронних підручників, а до цієї платформи. Чи закладена вона в бюджеті Міністерства освіти, чи те, що ви кажете, вона в бюджеті Міністерства цифрової трансформації?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Питання з приводу… В нас була презентація два засіданні тому представників Міністерства цифрової трансформації і вашого заступника Артура Миколайовича. Презентація з приводу освітньої платформи, над якою працюють спільно ваші міністерства. В мене питання?: де закладені кошти на цю платформу, в тому числі на контент до цієї платформи. Де вони закладені і чи достатньо того, що там закладено?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. А на підтримку?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Шановні колеги, є ще в когось запитання до Міністерства освіти?

ГРИШИНА Ю.М. В мене є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви тоді скажіть, у кого є.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, у нас є з Іваном Григоровичем. Він мені уступає, як завжди. Дякую.

Сергію Миколайовичу, я хочу звернути вашу увагу, що ось ми спілкувалися зі Світланою Василівною, нас турбує питання забезпечення в проекті Державного

бюджету і в подальшому в державному бюджеті двох таких напрямів. Це все-таки забезпечення фінансування, виділення коштів на засоби індивідуального захисту і дезінфекції. Це перше. І друге. Виділення додаткових коштів на організацію дистанційного процесу.

Я от бачила проект бюджету, я бачила, що ви заклали нову програму, яка називається "Безпечна освіта" в розмірі 1 мільярд гривень. Але там немає нічого по організації дистанційної освіти. Тому що ви ж знаєте, що якщо… там таке є болюче питання, що якщо засоби захисту в нас йдуть, на жаль, використовуються і йдуть в мусор, то засоби дистанційної освіти все-таки залишаються.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Ні, ні.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Ну, безпечна освіта там.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИН Ю.М. І вона не потрапила, і вам…

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Так, і вам Мінфін затвердив тільки... Так, я розумію.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Да, і тому у мене пропозиція все-таки відстоювати ту позицію, до Мінфіну я хочу звернутися, щоб в нас було дві цільові програми: одна – все-таки на засоби індивідуального захисту і друга – на забезпечення організації дистанційної освіти, тому що це дуже важливо. На сьогодні це один із основних, знаєте, таких викликів, які стоять перед нами на наступний навчальний рік, і дуже важливо, щоб ці субвенції цільові були передбачені в цьому проекті бюджету, і ми будемо подавати ці правки до проекту бюджету. Дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРШИНА Ю.М. Так, ну, по пріоритетності, так, це ж пріоритет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, в мене є...

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Миколайович, я на секундочку, в мене репліка з цього приводу. От я розумію, що це може звучати дещо дивно, да, але чи помітять насправді різницю, якщо от ми зараз піднімаємо заробітні плати вчителям на 30 відсотків, а якщо ми їх піднімемо на 28, але забезпечимо програму розвитку для тих самих вчителів і забезпечення їх робочих місць, і засобів зв'язку, і всього цього необхідного, на яке ми не можемо знайти гроші в Мінфіні? Ну, насправді чи це не є виходом?

Я розумію, що ми хочемо збільшити, чим більше, тим більше збільшити зарплату, і це насправді гарна ідея. Але питання в тому, ну, 30 і 28 відсотків, ну, ніхто ж не помітить. А це насправді 2 мільярди в нашому випадку, от...

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дякую. Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я звертаюсь до міністра з одним питанням. У нас багатьох сторінках довідкового матеріалу листи Академії наук, президента Академії наук прийшли в комітет за захистом, за підтримкою. Чи Міністерство освіти і науки збирало нашу науку, коли бюджет вносився до Верховної Ради? Про що ви домовились? Бо президенти тут, і листів багато, і фінансування, як пишеться в цих листах, не просто не витримує ніякої критики, а воно просто, ну, це бюджет згортання і ледве животіння.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

КИРИЛЕНКО І.Г. Наше улюблене міністерство називається Міністерством освіти і науки. Чи в міністерстві ви збирались з президентами Академії наук? Чи ви обговорювали бюджет їхній?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. МОНу? Давайте. І ми відпустимо. Ну, не відпустимо, а…

ГРИШИНА Ю.М. В продовження, Сергію Миколайовичу. У мене вже останнє питання, вже мовчу з приводу, от, ми зараз почали говорити про науку. Я хочу вам сказати, що це суперкласно, що у нас закладено в бюджеті підвищення заробітних плат для педагогічних і науково-педагогічних працівників на майже 30 відсотків. Але в нас залишається питання, вже декілька років залишається питання, яке в нас вісить у повітрі – підвищення заробітних плат науковцям. В нас в 18-му, в 19-му роках окремі постанови, ми… на 10 і на 9 відсотків піднімалися заробітні плати окремо педагогічним і окремо науково-педагогічним працівникам. Протягом жодних всіх цих останніх років заробітна плата науковцям не піднімалася. Я знаю, що у вас в міністерстві зараз на опрацюванні, на погодженні, з профспілкою спілкувалася, що ви опрацьовуєте постанови по підняттю заробітних плат і педам, наукпедам, і науковцям. Тобто, наскільки я розумію, там 10, 9, а науковцям 20, щоб підтягнути за ці останні роки, що їм не піднімали. В якому стані зараз ці проекти постанов, і чи можемо ми очікувати від Міністерства освіти підняття заробітних плат шляхом підвищення на 10, 9 відсотків і 20 відсотків науковцям?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Така доля цих постанови. Як ви, що скажете, яка перспектива?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Тоді хочемо звернутися від всього комітету до Мінфіну, підтримайте ці постанови, тому що нам необхідно підняти заробітні плати і освітянам, і науковцям на всіх рівнях, починаючи від дошкільнят і закінчуючи наукою. Це дуже важливо, тому що система недофінансування освіти і науки – це… Багато років вже ця ситуація триває. Давайте ми зрушимо цей камінь з місця. Я дуже прошу Мінфін нас підтримати в цьому аспекті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Більше того, колеги, я нагадаю, якщо ви не заперечуєте, я нагадую, що останнім прийнятим Законом про зміни до Закону "Про наукову і науково-технічну діяльність" з 2023 року ми привели до прожиткових мінімумів,

здається, на певне число. Тобто з 2023 року в науковців має бути зарплата вище 20 тисяч. Це те, що був прийнятий закон. Він вже був з цього року робочий, тільки дві середні заробітні плати було, ані виконати неможливо, ані порахувати, справді, теж неможливо. Тому ми цей закон змінили, але, знаючи Конституцію, ми не можемо звужувати права, тому ми їх просто перерахували в те, що можна порахувати. Але там в "Прикінцевих положеннях" ми дали доручення Кабінету Міністрів розробити поетапне підвищення цих заробітних плат для того, щоб потім у 23-му році раптом не вносили у Бюджетний кодекс заборону фінансувати, виконувати ту чи іншу статтю закону, тому що може так статися, що в бюджеті 23-го року цієї норми не буде, вона не буде проголосована або буде з неї викреслена. Що тоді робити? Давайте пам'ятати про те, що ми зараз йдемо поступовим підвищенням заробітної плати не тільки освітян, але і науковців. Це дуже важливе питання, і давайте виконувати закони, бо Верховна Рада це питання поставить.

_____. У мене ще питання. Я так думаю, що буде вже останнє до міністерства і до Міністерства фінансів. Давайте, якщо коротко, спочатку Міністерству фінансів. Нові бюджетні програми може робити тільки міністерство, запроваджувати, так. Ми не можемо їх пропонувати.

_____. *(Не чути)*

_____. Дякую.

Тоді, Сергій Миколайович, я хотів би запропонувати. Запропонувати нову бюджетну програму, об'єднати всі інформаційні системи, які є у вас у сфері науки, інновацій, їх розвиток і підтримку, об'єднати в єдину програму. Я думаю, що ви будете не проти назвати їх "забезпечення розвитку інформаційний систем сфери науки та інновацій". У вас багато баз даних…

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Все. Бачите ми тут сходимося. Так все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якщо немає більше запитань до Міністерства освіти та науки…

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться, я впевнений, що комітет підтримує і збільшення коштів на "Нову українську школу", і на інші програми, тут беззаперечно. Єдине, що хочеться нагадати, що зараз використання коштів на НУШ цього року, от на даний момент 40 відсотків. Уже місяць як ідуть заняття в школі, це насправді ці кошти мають бути освоєні влітку до 1 вересня для того, щоб діти пішли в новий освітній простір. Ми постійно… ви навіть не уявляєте, скільки на бюджетному комітеті це коштувало сил для того, щоб відстояти НУШ під час секвестру. Ви просто навіть не уявляєте. І ми за це боремось. І зараз будемо знову йти на бюджетний комітет, а нам знову будуть, вже другий рік поспіль будуть вже нас тикати носом і казати про те, що ви ж не можете освоїти.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це ж навіть ще не перше читання. Тому що те, що підтримано, це може дуже швидко змінитися. Повірте, інші депутати теж будуть вносити правки і будуть вносити правки на основі використання коштів. І будуть просити, ну, там умовно колеги з транспортного комітету можуть попросити забрати з "Нової української школи". А ми можемо попросити забрати з транспортного комітету. Ну, в залежності від того, як кошти використовуються.

Тому я не був би таки впевненим в тому, що воно зараз є і воно надалі так і буде. Але, звісно, ми будемо підтримувати.

Я просто ще раз хочу нагадати на процесі контролю за використанням цих коштів за субвенціями. Нам дуже важко це відстоювати. А ми просимо додатково… Ну, ви просите додатково або ми просимо ще 300 мільйонів додати. І мені дуже важко буде, і нам всім, тим, хто буде ходити на бюджетний комітет під час розгляду правок, буде справді важко це відстоювати. Тому ще раз прошу, якщо можна, зверніть увагу, попрацюйте з губернаторами і з органами місцевої влади.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово, чудово. Значить, будемо ходити, як на роботу. Готуємось на наступний тиждень.

Шановні колеги, я сподіваюсь, до Міністерства освіти і науки ми вже всі питання задали, так?

Тоді, з вашого дозволу, давайте перейдемо і послухаємо, і поговоримо з нашими колегами з національних академій наук. Ми почнемо з Національної академії наук. Збільшили цього року бюджет з 4 мільярдів, який був після секвестру, до 5,254. Скажіть, будь ласка, вам… У мене є два питання, якщо можна.

Що ми можемо показати? Або що може показати Національна академія наук за минулий рік як результат роботи? І наскільки ви забезпечені бюджетом цього року, ну, принаймні проектом? І якщо не забезпечені, то на що і на скільки? Щоб ми для себе розуміли, що нам пояснювати. Бо ви, я так розумію, вже були в бюджетному комітеті в перший раз, так? І зараз, тепер буде наша черга після 1 жовтня, ми будемо подавати правки. Щоб ми розуміли, що нам відстоювати і як нам це пояснювати.

БОГДАНОВ В.Л. Дякую, Сергій Віталійович.

Ну, щодо того, що зроблено в академії наук, тут представлені ілюстративні матеріали. Тут деякі результати подані в тих матеріалах, які роздані народним депутатам. Я хотів би зазначити ще такі моменти, які характеризують роботу наших установ.

По-перше, в цьому році розпочалась державна атестація наших установ. Десь третина наших установ вже пройшли державну атестацію. З них переважна більшість отримали першу категорію. І це свідчить про рівень тих досліджень і того науково-технічного потенціалу, який зосереджений в установах Національної академії України.

Другий приклад. От, перший конкурс, перші два конкурси по Національному фонду досліджень, там також значна частина, я думаю, переважна частина проектів отримали… представники Національної академії наук України. І це теж певне свідчення рівня тих досліджень, які проводяться Національною академією наук України.

Щодо бюджетних показників. Дійсно, ми маємо приріст приблизно 30 відсотків, порівняно з поточним роком. Але фактично цей весь приріст у нас планується на збільшення мінімальної зарплати і розміру першого тарифного розряду. Тобто фактично якісь питання розвитку наших наукових установ, розвитку пріоритетних досліджень в рамках цього бюджету реалізувати не можна.

От Юлія Миколаївна говорила про вкрай болючу проблему, дійсно, заробітних плат у наукових установах. Зараз при академії наук в середньому маємо 8,5 тисяч

щомісячної зарплати наших науковців. Це, звичайно, дуже далеко від тих показників, які встановлені Законом про науку.

Але є не менш болюча проблема, яка вже у нас порядку 5 років – це проблема неповної зайнятості. У 2016 році було з академії знято 725 мільйонів гривень. І незважаючи на те, що відбулося скорочення майже на 25 процентів нашого контингенту наукового. Все одно зараз наших багато установ працюють в режимі неповного робочого дня, деякі працюють по 4 дні, деякі працюють навіть менше. І тому це дуже болюча проблема для нашої Академії наук, для їх установ.

По нашим розрахункам не вистачає… дефіцит бюджетних коштів на 2021 рік становить 947 мільйонів 126 тисяч гривень, в тому числі 425 мільйонів за статтею "Капітальні видатки". На що мається на увазі передбачити ці кошти? По-перше, на нашу найбільшу програму бюджетну 6541030, по якій фінансуються в основному наші наукові установи. Так от прохання збільшити фінансування цієї бюджетної програми на 544,4 мільйона гривень, в тому числі на 22 мільйони гривень капітальних видатків. Знов-таки на що планується, на які дослідження планується направити ці додаткові кошти. Це розвиток методів математичного моделювання складних систем і процесів, ми затвердили нову наукову програму академії в цій галузі, сюди входять і питання розвитку технологій штучного інтелекту, і машинного навчання, і так дальше. Це і питання фундаментальних, і прикладних досліджень в галузі молекулярної біології, медицини для потреб охорони здоров'я, в тому числі реалізація заходів щодо протидії спалаху COVID-19 і інші дуже важливі для нашої держави питання науково-технічних досліджень, в тому числі і для потреб оборонно-промислового комплексу, і Збройних Сил України.

Також за цієї бюджетної програми, за напрямом дослідно-промислової експлуатації ядерної установки "Джерело нейтронів" обсяги видатків необхідно збільшити майже на 30 мільйонів, на 29,8 мільйона. Чому виникла така потреба? Тому що зараз вже відбувається фізичний пуск цієї унікальної установки в Харкові, яка була створена за рахунок коштів США. І з початку наступного року вже буде дослідно-промислова експлуатація. Тобто фактично за наступний рік вона повинна вийти на максимальний рівень потужностей, відповідно суттєво зросте споживання електроенергії. І саме от на покриття цих видатків по електроенергії і необхідно 29,8 мільйона. Капітальні видатки, про які я сказав, 22 мільйони, необхідні для наших

установ, які мають статус національних це музеї і Національна бібліотека Стефаника… по бібліотеці Стефаника, зокрема мова йде про завершення будівництва котельної на 3 мільйони, і інші важливі напрями використання коштів.

Далі щодо нашої бюджетної програми 6541230. Ця програма була заснована 2 роки тому за сприянням Міністерства фінансів. Вона для нас дуже важлива, оскільки ми за рахунок цієї програми пріоритетним чином підтримуємо і наші дослідження, які здійснюються колективами, що за оцінками, за оцінюванням, яке було проведено останні 3 роки отримали найвищу категорію категорію "А", а також молодіжні колективи. Ми зараз в рамках академії створили 9 молодіжних лабораторій і 27 груп молодіжних, цільовим чином спрямовуємо туди 22 мільйони гривень. Але конкурс на ці проекти молодіжних груп і лабораторій суттєво перевищує можливості, які ми зараз маємо в рамках проекту бюджету.

Тому прохання також передбачити збільшення цієї бюджетної програми на 109 мільйонів. І в основному це збільшення необхідне для забезпечення наших установ сучасними науковими приладами. Ви знаєте цю проблему. Обладнання, на жаль, дуже застаріле, фактично останні 10 років серйозних приладів не закуповувалося, вартісних приладів. Фактично ми здійснювали лише підтримку, модернізацію тих приладів, які були. Зараз потреба по розрахункам наших установ становить десь 1,5 мільярда на модернізацію обладнання наукового. От в зв'язку із цим є прохання передбачити збільшення за цією бюджетною програмою на 109,3 мільйонна гривень.

Також є наше клопотання щодо збільшення фінансування за програмою 6541100 "Медичне обслуговування працівників НАН України" на 293 мільйони. Мова іде про те, що 2 роки здійснюється... поспіль здійснюється серйозна капітальна реконструкція цього нашого Центру інноваційних медичних технологій. Виконано вже чимало робіт, але корпуси поки що не введені в експлуатацію після капітального ремонту в зв'язку з тим, що фактично в цьому році припинено таке фінансування капітальних видатків, і є розрахунки, обґрунтування відповідні на оцю додаткову суму.

Нарешті для нас дуже важливим є питання залучення до наукових установ наукової молоді. Зрозуміло, що важливе питання для молодих науковців – це забезпечення житлом. В нас була раніше така окрема бюджетна програма 6541830 "Забезпечення житлом вчених НАН України". На жаль, вона декілька років тому була

припинена. Ми вважаємо, що, враховуючи вкрай катастрофічну ситуацію з поповненням наукових колективів молоддю, треба було б відновити цю бюджетну програму і спрямувати хоча б 85 мільйонів гривень в наступному році на цю бюджетну програму.

Ми не сидимо, склавши руки, ми за рахунок окремих інвестиційних договорів отримуємо службове житло, але обсяги цього отриманого службового житла явно не задовольняють ті потреби, які є, особливо по забезпеченню наших молодих науковців.

І нарешті я хотів би підтримати народних депутатів, зокрема Валерія Вікторовича, який говорив про необхідність зняття мораторію з формування нових державних науково-технічних програм. Це теж дуже важливе питання. Ми розуміємо, що такої ситуації, яка була до 2015 року, коли була величезна кількість, порядку 3 сотень цих програм, це є неприпустимим, але треба формувати десяток, півтора десятки найбільш важливих для держави проблем, які потребують науково-технічного супроводження, і підтримувати ці державні науково-технічні програми, бо без них, по суті, реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки неможлива, без такого інструмента. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вячеславе Леонідовичу.

Я одразу спробую прокоментувати деякі речі. По-перше, я би просив, напевно, в рішення комітету додати сформульоване Валерієм Вікторовичем, сформулює цей момент по постанові, яку потрібно… зняти мораторій на державні цільові програми. Це, по-перше, рекомендувати Кабінету Міністрів рішенням комітету, а, по-друге, ви згадали про ядерні об'єкти, які є в Національній академії наук, ядерно-фізичні установки, правильно? В мене є пропозиція до комітету, я подам це окремою правкою до бюджету як народний депутат.

Я би порекомендував би, може, теж вставити в наше рішення комітету – створити нову бюджетну програму, нехай спочатку там буде 200 мільйонів, наприклад, але для підтримки наукових об'єктів, що становлять національне надбання. В нас насправді багато таких об'єктів. Да, я дивився постанову, яка досі дійсна, про перелік цих наукових об'єктів Звісно, частину ми, на жаль, втратили в ОРДЛО і в Криму, велику частину, але частина велика і залишилася. І це справді унікальні об'єкти, які потребують належної уваги і фінансової підтримки, тому що

деякі з них, я знаю особисто, як, наприклад, умовно "Молния" в Харківському університеті, але питання в тому, що вона ще, її конструкція, це унікальний об'єкт був на теренах взагалі Європи, там їх всього-на-всього два чи три по всій Європі. Але питання в тому, що вона ще витримає, конструкція, може, рік, може, два, а потім ми її ніколи вже в житті не відбудуємо, тому що подібні об'єкти будувались за часів Радянського Союзу, і це були шалені капіталовкладення. Тому я просив би всіх колег нас підтримати і вставити в рішення комітету якраз започаткування цієї нової програми. Це буде непоганий початок для підтримки наукових об'єктів.

З усім іншим... Колеги, чи є ще запитання, вибачте, до Національної академії наук? Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. По-перше, хочу підтримати, Сергій Віталійович, і продовжити вашу думку про те, що академії наук дають собі звіт в тому, що фінансування трошечки добавилось порівняно з попередніми періодами. Але обвал попередніх періодів 5-річний був такий, ви правильно сказали, 14-й рік, після нього пройшло вже скільки років, обвал був такий, що сьогодні це невеличке підвищення абсолютно не влаштовує.

Тому я пропонував би, щоб ми, члени комітету, підписали поправки до бюджету, де підтримали пропозиції Національної академії наук великої і галузевих академій наук. Це невеликі кошти, це зовсім невеликі кошти, але треба підтримати обов'язково і попробувати так, як ви це робили на засіданнях бюджетних комітетів, у вас вдається і ми вас будемо підтримувати в залі, щоб вдалося відстояти ці показники.

Але в мене одна пропозиція. Дивіться, більш викривленої, деформованої економіки в світі, ніж в Україні, не існує. Я цифри буду називати дуже-дуже приблизні для того, щоб мене не ловили за кінчик язика. Куди в нас йде левова частка енергоносіїв? Видобувну і переробну промисловість. Що переробляємо? Руду добуваємо уже з того світу, енергозатрати колосальні. Робимо перший, другий, третій передел і експортуємо в треті країни. 20 мільйонів тонн сталі, 500 доларів за тонну. Звідти веземо, починаючи від оцього, закінчуючи побутовою технікою, автомобілями. За 50 тисяч легкові автомобілі, там теж на метал. 500 доларів з нашого металу ми веземо туди, вклавши колосальні енергозатрати, і веземо неспівставні цифри, додану вартість.

Справа не в тому. Це вже склалося. Ми в глобальному світі. Але те, що зараз відбувається на планеті, за 2 тисячі, це дані наукові, за 2 тисячі до цього пандемій було менше, ніж за 20 останніх років. Ми входимо в полосу пандемій. Який вихід? Засоби індивідуального захисту – це добре. Але саме краще, щоб спрацювало – зупинити міграційні процеси. Щодня 1 мільярд ще на початку цього року рухалось в світі: пливло, летіло, їхало, з рюкзаками йшло. Це все зупинилося, бо саме перекрити канали розповсюджені. Канали перекрились. Світ вступає в епоху не глобалізації, а локалізації, локалізації. Всі закриваються в національних квартирах. Трамп це почав робити ще 3 роки тому, почавши торгівельну війну з Китаєм. І дивіться, скільки країн забирає своє виробництво, які були винесені, забирають додому. Люди вдома залишились, їм роботу треба дати. Свого часу отакі викривлені часи пережив Китай, Південна Корея. Японія після війни лежала взагалі під ядерним попелом. Зараз переживає Індонезія. Бразилія взагалі була на тому світі. За рахунок чого вони вийшли? Імпортозаміщення. Конкурентне науково обґрунтоване імпортозаміщення. Наука дала рекомендації главам держав, які мінялися як лайкові перчатки, а наука – це стабільна структура. Наука дала рекомендації черговому вождю – оце треба робити, якщо ви хочете, щоб ви жили і країна розвивалась. Оце, оце, оце, оце. Поетапно, структурно і з механізмом.

Один приклад. Ще зовсім недавно Україна була в колишньому Союзі ключовим виробником продукції сільськогосподарського машинобудування. Ми все робили. 95 відсотків ми забезпечили все і весь Союз, і на експорт іще відправляли на 1,5 мільярда доларів. Ішло 8 мільйонів тонн металу, 400 тисяч зайнятих і так далі, і тому подібне. Сьогодні ці показники в 20 разів менші. 400 тисяч тонн металу, ледве жевріють підприємства і ми імпортуємо все, без наукового обґрунтування, що реально да, конкуренти у нас є і оце розриває. Оце треба вкласти для того, щоб оживити те, що є. А от тут треба купити технологію і спільне виробництво створити. Заробітчани повертаються додому, вони там беззахисні. Уже Держкомстатут прозвітував: 1,7 мільйона безробітних офіційно. Все менше і менше буде туди їхати, все більше і більше тут буде залишатися. Що ми дамо людям для роботи? Без програми імпортозаміщення, яку наука очолить, бо ми ж не можемо ломом і лопатою робити те, що вже в світі робиться роботами. Ми ж повинні це робити конкурентним для того, щоб ми потім могли це продати. Але власний метал є, все є.

Поруч сусідня країна на півночі переживає зараз не кращі часи. У 2000 році співвідношення маленької Білорусі і великої України, співвідношення торгівельного балансу один до одного, зараз – до 5. Маленька Білорусь і от така Україна, немає ніяких корисних копалин, а у нас вся періодична система Менделєєва. Ми туди – метал, звідти – всю сільськогосподарську техніку, машини, обладнання, трактори і так далі. До коле? 300 програм чи зосередитись отак, прийти і сказати: друзі, оце робити треба, поки є можливість, негайно, це своє, це дома. Локалізація всерйоз і надовго, глобалізація приказала довго жити. І те, що робить Трамп і продовжує робити, уже ВТО не працює давним-давно, уже вони, вибачте, начхали на це все, вони локалізують у себе все. І те, що до них завозиться китайське, обкладають такими митами, таке робиться, а Китаю діватися нікуди. 25 відсотків на світовому ринку – це все китайське вже. Якщо вони переживають за експорт, то в нас виробляємо колосальну кількість сировини, вкладаємо колосальні енергозатрати і веземо цю сировину за кордон. Із нашої сировини нам привозять готову продукцію з височезною доданою вартістю. Коли заробітчани перестануть перераховувати 12 мільярдів, гривня буде на тому світі, ви це знаєте.

Це все наука повинна очолити, забратися отак в мозковий кулак і принести оцю програму. Так починала Бразилія виходити від "Рабині Ізаури" до тих вершин, які зараз. Входить в число, в десятку найрозвинутіших економік світу. А лежала… Ви знаєте, ще пару десятків років тому Бразилія – це футбол, карнавал і, вибачте, Амазонка, яку кінчають, ліси – і більше нічого. А зараз космодром самий кращий де в світі? В Бразилії. Літають на чиїх літаках? На ембраерах. Чиї це? Бразильські. А де наші "Ан"? І так далі, і тому подібне, і тому подібне. *(Загальна дискусія)*

Я просто, це як побажання, бо іншого виходу немає. Глобалізація – це не всерйоз і надовго, і назавжди – вона закінчилася. Пандемія яка наступна буде? Не знаю. Не доведи Господи, але ж всі закрилися вдома. А дома треба роботу дати. Вибачте.

БОГДАНОВ В.Л. Дякую, Іване Григоровичу.

Невеличкий просто коментар. Абсолютно правильне питання і це серйозні завдання для нашої Національної академії наук і для інститутів економічного профілю, і науково-технічного, і Інституту соціальних досліджень і демографії, які повинні проаналізувати ці процеси. І ми вже дійсно відчули, особливо в оборонно-

промисловому комплексі, потреби імпортозаміщення, навіть окремі наші інститути вже серйозно залучені до вирішення цих проблем, зокрема в авіаційній галузі.

Я хотів би ще додати, що в планах академії найближчим часом створити науково-технічну раду при президії, куди ми хочемо залучити і керівників крупних науково-виробничих підприємств для того, щоби було безпосереднє спілкування, так би мовити, з крупним нашим бізнесом і щоб вони могли чітко формулювати їх потреби для науки, саме науково-технічному супроводженні. І сподіваємося, що якраз оця науково-технічна рада буде виконувати цю функцію комунікації між наукою і бізнесом, в тому числі для вирішення тих питань, про які ви говорили. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вячеславе Леонідовичу.

Я би хотів, якщо можна, ще теж маленьке побажання. Залучайте, будь ласка, або зробіть центр як науково-технічну раду, або в будь-якому іншому вигляді, який ще забезпечить комунікацію не тільки між наукою і бізнесом, а між наукою і державою, між науковою і владою. Це важливий момент, тому що дуже часто при прийнятті рішень буває, коли нам не вистачає даних, насправді не вистачає. І тому було б дуже добре, ви могли б підставити плече. Ми нещодавно збиралися, я їздив окремо в Раду національної безпеки і оборони, ми довго говорили про розвиток освіти і науки, знайомилися з їх системою "СОТА" і всім цим іншим. Я кажу, а чому ви не працюєте з національними академіями наук? Він каже: чомусь так от сталося.

Тому я вас дуже прошу, якраз РНБО найбільше потребує вашої підтримки і вашої експертної допомоги. В них є справді гарні, дуже серйозні напрацювання, але їм потрібна... У вас же ж немає проблем з допуском, тому, я думаю, ви спокійно можете попрацювати разом, тому що це якраз питання... у нас і освіта, і наука – це і є питання національної безпеки. Дякую.

Колеги, чи є запитання до Національної академії наук у когось? Валерій Вікторович.

КОЛЮХ В.В. У мене запитання, яке стосується, в принципі, не лише Національної академії наук, а всіх галузевих академій наук. У своїх пропозиціях до бюджетного комітету, до нас як профільного комітету ви подали пропозиції щодо капітальних видатків на наступний рік і зазначили першочерговість цих капітальних видатків, ремонтів і тому подібне.

З того, що я прочитав, я так бачу, що не так багато тут об'єктів, пов'язаних із завершенням попереднього будівництва, а мова йде про ряд нових об'єктів. Чи не склалося у вас враження, що, можливо, варто щось дофінансувати, що було профінансовано за минулі роки, ніж починати щось нове? Будувати, реконструйовувати, тим більше, що навряд чи ці гроші вдасться вибити на всі об'єкти.

БОГДАНОВ В.Л. Спасибі за запитання. Я хотів би сказати, що ті 22 мільйони, які ми просимо на програму 1030 по капітальним видаткам, це якраз, так би мовити, стосується вже діючих наших установ, діючих об'єктів. Зокрема, дуже важливе питання – це поновлення огорожі навколо Інституту ядерних досліджень. Ви, мабуть, чули, що там були неприємні інциденти в середині літа і необхідно там встановити нові системи захисту. Ми просимо ці гроші, ми просимо на два музеї, про що я говорив, тобто тут мова не іде про якісь нові об'єкти. А те, що стосується лікарні для вчених колишніх, така була назва. Зараз це Центр інноваційних медичних технологій. То там, дійсно, серйозні капітальні видатки, але вони якраз теж будуть направлені не на будівництво якихось нових корпусів, а на модернізацію існуючих корпусів. Там їх чимало цих корпусів. Фактично на завершення цього капітального ремонту. Тобто якихось нових об'єктів будівництва не передбачається…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, звісно, що ми потім обговоримо всі пропозиції і приймемо рішення комітетом. Дякую, Вячеславе Леонідовичу.

Поки ми не перейшли до всіх галузевих академій наук, я би попросив, якщо можна, давайте заслухаємо Малу академію наук, якщо це можна. Справа в тому, що я не знаю, колеги, чи були ви в Музеї науки. Деякі з наших колег вже були. Я був на цих вихідних і був насправді… Ти був раніше. Бачите, Комітет освіти на перегонки бігає в Музей науки. Насправді це дуже цікавий об'єкт і дуже всім раджу там побувати, тому що це такий, я не знаю, елемент нового обличчя міста. І це і для країни дуже потужний елемент розвитку і стимулювання молоді, і навіть дітей до того, щоб вони більше цікавились наукою і ішли в бік науки. Тому, якщо можна, прошу, пане Оксене Васильовичу, вам слово. Розкажіть, будь ласка, що Мала академія наук зробила цього року? Яка потреба на наступний рік? Чого не вистачає? Чим ми можемо допомогти як комітет?

ЛІСОВИЙ О.В. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Перш за все так нам вдалось реалізувати цей проект, про який ми кілька років говорили і багато років мріяли, над яким працювали кілька років, власне. І вдалося його реалізувати в тому числі завдяки системній підтримці з усіх боків і від Комітету з питань освіти Верховної Ради. Сергію Віталійовичу, дякую, всім шановним членам комітету і бюджетному комітету, і Міністерству освіти, і Міністерству фінансів. Всі з розумінням поставились до цього проекту.

Що ми маємо на сьогодні? На сьогодні музей працює в тестовому режимі. І 3 числа ми маємо, і зараз якраз я був змушений переписуватися з нашим відділом з Офісу Президента, 3 числа об 11:30 Президент України Володимир Зеленський буде на відкритті, і туди ж перенесено зустріч його, так по інформації, яку я маю зараз з телефону оперативно, зустріч з переможцями Global Teacher Prize з вчителями-переможцями, вона буде о 12:30 в музеї. Такий план ми маємо. І з того моменту почнеться повноцінна робота музею, він відкриє свої двері вже не для тестових груп, а для повноцінної експлуатації з шкільними групами, родинами і для повноцінних короткотермінових освітніх програм, які щоденно будуть реалізовуватися на базі музею – 30.

На сьогодні ми вдячні за підтримку, ми маємо… ми використали внутрішні ресурси, які мали і забезпечили музей і створення, і забезпечили штат музею заробітними платами. Але ми насправді вичерпали вже свої внутрішні ресурси, ми перепрофілювали частину, колективу, перенаправили його на роботу в музеї, частину оптимізували і набрали додаткових працівників. Ми говоримо зараз про бюджет 20-го року, 21-го року, перепрошую, так, і про виконання Указу Президента, яким 20-й і 21-й навчальний рік визначений як рік математичної освіти і про новий проект, роботу над яким ми вже почали, над музеєм математики. Тобто це інтерактивний освітній простір, метою якого є популяризація математики серед дітей початкової і базової школи і формування нового підходу до викладання математичних дисциплін у вчителів, тобто включення, інтеграція… використання в навчальному процесі ігрових підходів, квестів, головоломок і інших підходів, які можуть зробити математику цікавішою. Власне, в проекті бюджету на наступний рік і в пріоритетах уряду закладені кошти на створення 3 експозиційних зон і 6 експозиційних зон в музеї математики. Маємо надію, що локацію стане все-таки… приміщення виділені

Міністерством освіти, а саме приміщення в будівлі УкрІНТЕІ, це мінус перший, перший і другий і по п'ятий поверх, який дозволить зробити і освітній центр для вчителів, і мейкерські зони для дітей, і лабораторії математичні, і розвинути всю ту концепцію, яку, на жаль, не вдалося розвинути нам в Музеї науки, оскільки він розміщений не там, де планувалося, він розміщений в приміщенні, яке нам надано Національною академією наук в павільйоні "Наука" Національної академії наук, за що ми щиро вдячні Національній академії наук, оскільки без цього приміщення ми не змогли б реалізувати цей проект також. Да і взагалі за всебічну підтримку і консультаційну, і співпрацю в створенні музею ми вдячні теж Національній академії наук.

Я хотів би попросити про підтримку одної позиції. Оскільки 54 мільйони передбачено на створення Музею математики, і ці кошти, ми сподіваємося, будуть захищені в державному бюджеті, але ми маємо проблему уже зі штатом для Музею математики. Зараз ми бачимо, скільки в нас, яка потреба в людях на основі цього музею, площі трьох експозицій Музею математики будуть приблизно такими ж самими. І ми розуміємо, що це біля 50 штатних одиниць. Тобто це 30 педагогічних працівників і 20 – інженерно-технічного... 20 чоловік інженерно-технічного персоналу. Це бюджет близько 16600 мільйонів гривень на рік, і близько 3600 – нарахувань, тобто це близько 19 мільйонів гривень. Ми звернулися за підтримкою до народних депутатів з бюджетного комітету, звернулися з листами, сподіваюсь, що ми отримаємо підтримку і будемо також просити підтримку Комітету з питань з освіти на реалізацію цього проекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я одразу, якщо можна, ми не маємо вашого запиту в комітеті, тому з секретаріатом, будь ласка, попрацюйте так, щоб ми завтра вранці вже отримали, максимум – завтра вранці, ваш запит, щоб ми могли включити його в рішення комітету. Я думаю, що колеги заперечувати не будуть.

_____. Але цей запит активно гуляв сьогодні в залі.

ЛІСОВИЙ О.В. Так, ми звернулися до кількох...

_____. І підписів було досить багато щодо створення Музею математики, бо я сам особисто також підписував його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді ми зробимо простіше. Ми його просто в рішення комітету, загальну суму, можна без запиту, просто, будь ласка, поговоріть з нашим секретаріатом, як правильно записати в рішенні комітету для того, щоб ми зафіксували це як рішення комітету. Бо воно завтра піде на бюджетний комітет. А окремо, якщо депутати дали свої правки, то ми, безумовно, їх підтримаємо і проблем з цим, я сподіваюся, не буде. Колеги, Сергій Валерійович, прошу.

КОЛЕБОШИН С.В. Я швидко. Дійсно, щось гарне відбувається теж в освіті, особливо якщо враховувати, що в нас з 1 вересня рік математики і, скажімо так, небагато заходів.

І мене турбує, до речі, той факт, що тільки по лінії Малої академії наук в нас йде якесь хоча б фінансування щодо саме заходів по року математики, який своїм указом підписав Президент України. Тому я думаю, що окремо треба буде з'ясувати в Міністерстві освіти і науки, як планується фінансувати заходи щодо року математики, бо в нас все зосереджено тільки по лінії Малої академії наук.

А я хотів би згадати те, про що ми з вами, пан Оксен, розмовляли щодо, умовно кажучи, такої мобільної версії цих локацій. І ми, я знаю, і з Романом теж про це говорили досить багато. І чому б не спробувати, якщо є хоча б попередні розрахунки? Може, ми спробуємо додати це, це і по року математики піде, і якщо такі розрахунки будуть теж до завтра хоча б приблизні, то я думаю, що тих, хто буде проти, особливо коли пройде момент ініціації і люди з'являться в вашому музеї там на ВДНГ, то проблем не буде із підтримкою. А це супер класна історія, бо те, про що ми казали, тільки дітей з великих міст, ініціювати це важливо, але в маленьких, в селах, коли до них приїде така ж сама експозиція, це буде просто супер. Тому якщо є попередні хоча б розрахунки, то давайте хоча би заявимо про намір і далі будемо рухатися. Я точно підтримаю цю ідею.

ЛІСОВИЙ О.В. Мова йде про трак, про ідею траку. Так?

КОЛЕБОШИН С.В. Те, що ми казали, хоча б два таких зробити, щоб вони колесили, як то кажуть, протягом року, поділили між собою і там все буде…

ЛІСОВИЙ О.В. О'кей. Добре. Розрахунки є. Головне – встигнути виконати фізично все.

КОЛЕБОШИН С.В. …завтра зранку вони були, щоб ми встигли подати.

ЛІСОВИЙ О.В. Буде. Так.

_____. Я просто зі свого боку теж хотів похвалити, підтримати, показати, що коли є результат, навіть не запустився Музей науки, він ще не запустився, 3 числа, але вже всі про нього знають, всі вже бачили, всі розуміють, що це буде круто. І всі готові… Скільки підписів, Валерій, зібрали?

_____. Чимало.

_____. Просто всі, бачачи результат роботи, готові довіряти і підтримувати Музей математики. Готові, тому що показали якісний результат, показали якісну співпрацю з донорами, з державою, з усіма. Попрацювали, показали результат – все, повна підтримка комітету, повна підтримка народних депутатів, ідеї все. І це дуже крута, як кейсова, історія, і дуже й дуже приємно, що у нас таке. Тому що, коли ми всі там в Барселоні в музеї, у Музеї Коперника дивишся, як діти там цим займаються, як діти там бачать, що наука – це цікаво, що математика – це цікаво. Тому вам хвала і молодці, я думаю, що вся підтримка, яка є від народних депутатів, як тільки ми бачимо результат, вона…

ЛІСОВИЙ О.В. Дякую за підтримку. Насправді це результат спільних зусиль двох наших академій, Верховної Ради, Міністерства фінансів і Міністерства освіти. Дякую дуже. І математичний музей буде на порядок кращим, тому що він зразу проектується в комплексі, буде на порядок кращий, сподіваємося. Дякую.

_____. Спасибі.

Якщо більше немає бажаючих по Малій академії наук, переходимо до дорослих академій. Да, все, пане Оксене, якщо завтра будуть готові ці розрахунки, то розраховувати на нашу підтримку. Ми переходимо відповідно до порядку денного, до Академії педнаук здається. Так, будь ласка. Академія педнаук – пропозиція.

КРЕМЕНЬ В.Г. Шановний головуючий, шановні народні депутати! Діяльність Національної академії педагогічних наук є багатоаспектною, врешті-решт, скерована вона на модернізацію освіти всіх її ланок. Я міг би говорити про те, що за цей і за

минулий рік були зроблені серйозні напрацювання у сфері дошкільної освіти, розроблена програма "Впевнений старт", яка застосована уже не в сотнях, а тисячах дошкільних навчальних закладах, якщо говорити про дошкілля.

Разом з вашим колегою Володимиром Анатолійович і підкомітетом розроблено концепцію раннього і дошкільного розвитку дитини. І ми в більшій мірі завжди говоримо про дошкілля. Але випускаємо 1-3 роки, коли закладається багато що для розвитку дитини і дорослої людини в майбутньому. Ця концепція відпрацьована і направлена в Міністерство освіти і науки, і використана при підготовці матеріалів в міністерстві.

Якщо говорити про середню школу, то в цьому році було завершено відпрацювання змісту початкової освіти. Ми запропонували, наші вчені, освітню програму з 1 по 4 класи і відповідні підручники для цієї освітньої програми. А разом з тим і методичні розробки для орієнтації вчителів щодо переходу на новий зміст і роботу початкової школи в рамках "Нової української школи".

Буквально днями завершено за участю академії, активної участі академії, я хочу сказати похвальне слово на адресу керівників Міністерства освіти і науки, доопрацьований державний стандарт базової середньої освіти і відправлено на затвердження Кабінету Міністрів України.

Якщо говорити про, скажемо, спеціальні навчальні заклади для дітей зі спеціальними особливими потребами, то скажу без будь-якого хвастовства, що практично всі документи, всі розробки, всі підручники для цих дітей готуються вченими нашої академії. Я запрошую членів комітету в зручний час відвідати академію. Можемо більш ґрунтовано познайомити з роботою наших інституцій в цьому відношенні.

В цьому році наша одна із робіт отримала державну премію в галузі науки і техніки. Це робота соціальної психології. Багато зроблено для забезпечення методики дистанційного навчання нашим Інститутом інформаційних технології. Інститутом психології розроблені методички і щодо підтримки евакуйованих із зони АТО щодо підтримки батьків, які виховують дітей з особливими потребами. І я міг би ще продовжувати. Якщо говорити про такі показники, як другу в Scopus і таке інше, ми за минулий рік подвоїли ці показники. Наша електронна бібліотека зараз нараховує мільйони джерел і користується громадянами 150 країн, це ті роботи, які є роботами

наших вчених. Я міг би сказати, що електронний журнал у нас входить в десятку журналів України, зареєстрований в Scopus, і багато інших речей.

В нас серйозні плани на завершення цього року і на майбутній рік, безумовно. І ми розуміємо, що складна ситуація в країні, і наші прохання, вони є дуже скромними. Це не тому, що все в нас забезпечується в фінансовому відношенні, а просто, що, я не знаю, як людина, яка була тривалий час зв'язана з бюджетом, працюючи міністром освіти, науки і намагаючись реалістично мислити, я розумію, що сьогодні багато що добавити держава навряд чи зможе.

І таким чином ми просимо 15 мільйонів 947 тисяч, всього 16 мільйонів, як ви бачите, причому це самі необхідні потреби. Із них на програму "Наукова, науково-технічна діяльність в сфері освіти, педагогіки, психології" – 13,5 мільйона, я буду округляти, 13442,9. Причому це мова йде про оплату праці – 4 мільйони 436,5 тисячі, не буду розбивку говорити, на матеріальну допомогу і заохочення аспірантів буквально 140 тисяч, чуть більше мільйона на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю, і зокрема там невелика сума лежить – видатки на випуск електронних і друкованих видань. Потреба в капітальних видатках, тут Валерій Вікторович згадував, в нас, безумовно, ми нічого нового не будуємо, але, по-перше, ми просимо 3 мільйони 969 тисяч на покращення робочих місць науковим працівникам. Ця ж історія – комп'ютерна техніка, інші речі, які роками не можна практично заповнити, ці потреби.

Я теж скажу, що з 14-го року ми пішли, після скорочення бюджету, ми пішли на різке скорочення. Ми за 2 роки скоротили на 37 відсотків чисельність наших вчених, на 37 відсотків, 20, потім – 17. І друге у нас – капітальні видатки, це капітальний ремонт одного з будинків, бо геть дах протікає, і утеплення фасаду. Там у нас, просимо 2 мільйони 928 тисяч.

І ще одна стаття – це підготовка кадрів та підвищення кваліфікації керівних кадрів, спеціалістів у сфері освіти закладами вищої освіти. У нас є Університет менеджменту освіти, який щорічно підвищує кваліфікацію 5 тисячам працівників сфери освіти, при чому це середня і вища ланка. І у нас є потреба в 2 мільйони 504 тисячі, власне, теж в основному на заробітну плату і на деякі інші витрати, але заробітна плата перш за все. Тому я хотів би сказати, що 15 мільйонів 947 тисяч, прохання підтримати цю скромненьку дуже суму.

І я хотів би сказати ще одну річ. Я абсолютно підтримую Юлію Миколаївну, яка говорила про заробітну плату науковців. Ви знаєте, дуже погано, в останні роки хто має більш лобістську підтримку, має зростання заробітної плати. При всій шані і повазі, це і освітяни, і інші колеги. Науковці, навпаки, хто тільки може той чи лівою, чи правою ногою готовий пройтися, і вони сякі-такі ці науковці. І в результаті сьогодні, скажемо, по академії у нас за минулий рік середня заробітна плата, по академії, навіть не науковців, була 8 тисяч, в той час як в Києві 15,8 тисяч середня. Тобто вдвічі менша середня заробітна плата у науковців, ніж по Києву в цілому. І, безумовно, такий підхід веде до того, що нам дуже важко заполучить гарного аспіранта, гарного докторанта, а значить гарного науковця. А з негарного науковця попробуйте потім мати гарний результат.

Тому дуже важливо, щоб комітет Верховної Ради, який має підтримку всенародну, він би орієнтувався і ось на цю сферу надзвичайно важливу, і про що Іван Григорович говорив тут дуже яскраво, але забуту і в значній мірі гноблену сьогодні в Україні. Раніше такого не було. Я був колись, не колись, а 5 років міністром освіти і науки. У нас більше відсотка було на ВВП на науку, зараз 0,4, а держава – 0,17. Ну, такого ніде нема, що... В Європі нема країни, де так би мало йшло відсоток ВВП на науку, жодної країни немає. Немає жодної країни, де було б так мало науковців на тисячу населення, і немає жодної країни, де була б така мала заробітна плата у науковців, як в Україні. Що ж ми хочемо? Да, а потім ще у нас з'явилося багато любителів клювати, нічого не створивши в своєму житті, ні статті не написавши, ні зробивши нічого, але бути професійними критиками всіх і вся. Тому от, з огляду на це, я хотів би, по-перше, просити підтримати наше скромне прохання. А, по-друге, дійсно подумати над тим заради України, не заради нашої академії чи якоїсь, щодо суттєвого підвищення заробітної плати науковцям. Я дякую.

ГРИЩУК Р.П. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, пане Романе.

ГРИЩУК Р.П. Василь Григорович, абсолютно підтримую позицію вашу з приводу підвищення заробітної плати науковців, абсолютно. Нещодавно на сайті Цензор.НЕТ прочитав статтю з приводу Національної академії педагогічних наук,

Інституту педагогіки. З вашого дозволу, як автор написав, хотів би зачитати буквально хвилину. "У структурі Національної академії педагогічних наук України є Інститут педагогіки, який відповідно до покладених на нього завдань мусить розвивати сучасну педагогічну науку, впроваджувати новітні технології. Цього року в інституті розробили систему для початкової школи із назвою "Світ чекає крилатих". Навчання учня за цією програмою впродовж 4 років початкової школи повністю оплачують батьки, щомісячна сума становить 270 гривень. За ці гроші учень отримує банальні зошити для навчання, ще й написані з помилками, проте схвалені до використання в школах Інституту модернізації змісту освіти. Бенефіціарами цієї системи, в чиї кишені перетікають мільйони гривень з батьківських гаманців, є доктори педагогічних наук Олег Топузов та Анжеліка Цимбалару, співвласники ТОВ Освітній проект "Світ чекає крилатих". І ЄРДПО написано. Тепер найцікавіше: "Офіс проекту розташований в Києві за адресою вулиця Січових стрільців, 52-д". За дивним збігом обставин за цією ж адресою розташований Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук – основне місце роботи Олега Топузова та Анжеліки Цимбалару. Власне, Олег Топузов очолює Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук. А Анжеліка Цимбалару працює в ньому головним науковим співробітником відділу інновацій та стратегій розвитку освіти.

Я зі свого боку вже в НАЗК звернення написав. Хотів би, Василь Григорович, щоб ви зі свого боку також проконтролювали це питання, розібралися, що там, як і чи правду пише автор? Якщо правду, то прийняти якісь міри. Якщо неправду, то, ну, не знаю, на автора в суд подати.

КРЕМЕНЬ В.Г. Я хочу сказати, що ми, безумовно, розберемось в цій справі. Але про що йде мова. Інститут педагогіки, зокрема, працює з середньою загальноосвітньою школою, перш за все, з бюджетними установами, в яких немає жодної копійки для того, щоб якимось чином поновити свою методичну і іншу базу.

Інститут педагогіки розробляє якісь пропозиції, в даному випадку те, що ви назвали, "Світ чекає крилатих". І немає елементарних умов, щоб видрукувати навіть 10 примірників, не кажучи про тисячу, чи про 5 тисяч, чи про 10 тисяч. Який вихід? Або нічого не робити, або все-таки в умовах конкуренції запропонувати на добровільних основах якимось структурам освітнім, які можуть це зробити, виготовити і застосувати ці розробки.

В даному випадку ось я не знаю, як їх наказувати, якщо це іде таким чином, що ніхто не може спонукати школу. Інституту педагогіки не підпорядковується жодна школа в Україні, жоден учитель, жоден директор школи. І якщо вони запропонували свої послуги і використовують ці кошти для того, щоб виготовити необхідні посібники, то тут виникає питання. Якщо там є порушення фінансового характеру і якісь державні кошти використовуються не так, як потрібно, ми в цьому розберемось. Ми в цьому розберемось, Роман Павлович.

Але я ще раз повторюю, ну, …….. економіка, так, і фінансування жодного немає. Дивіться, ми здійснюємо розробки. Жодної копійки на впровадження розробок немає, не передбачається жодної копійки. Да, якщо підприємство, яке виробляє якусь продукцію, може заплатити, заохотити, технолізувати ту чи іншу наукову розробку, у нас цього немає, цієї можливості, окрім подібних речей.

ГРИЩУК Р.П. О'кей. Да, я сподіваюсь, що ви розберетеся разом з НАЗК в цьому питанні. І наступне питання. В цей рік для нас був величезний виклик з приводу пандемії, з приводу кардинальної зміни навчання, яке було, те, що довелося моїм колегам по комітету виконувати функцію не тільки народних депутатів, а й режисерів, монтажерів, інколи акторів "Всеукраїнської школи онлайн". Скажіть, будь ласка, яка робота чи роль, чи чим методологічно займалася академія педагогічних наук під час оцього нашого локдауну? Які були ваші проекти?

КРЕМЕНЬ В.Г. *(Не чути)*

ГРИЩУК Р.П. Якщо є, я думаю, що всім корисно було почитати, чесно. Я отримував, я точно пам'ятаю, що я читав від Академії педагогічних наук про те, як у світі, аналіз того, як у світі підходить система освіти до дистанційної освіти. Тобто це була більш така підбірка того. Тому, якщо можна, комплексно, також було б цікаво прочитати.

КРЕМЕНЬ В.Г. Ми зараз завершили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Є запитання до академії педагогічних наук? Якщо ні, то тоді слово Національній... Да, ми все одно потім комплексно проговоримо рішення комітету. А ми в свою чергу давайте долучимо до розмови

Національну академію медичних наук і послухаємо, як прожила Національна академія медичних наук рік, які є потреби у фінансуванні.

І хто в нас від Національної академії… А Віталій Іванович нас чує? Тоді прошу доєднатись до нашої розмови і розказати, які здобутки в Академії медичних наук і як у вас з фінансуванням по бюджету на наступний рік, і чого не вистачає, чим комітет може допомогти. Ми чуємо вас.

ЦИМБАЛЮК В.І. *(Не чути)*

…завдання, які пов'язані з розробленням нових і удосконалення існуючих методів діагностики, лікування. і профілактики найбільш поширених захворювань. У цьому і полягає особливість академії, що вона є одночасно і науковою установою, і лікувальною. І ..... наукова діяльність вона пов'язана з хворою людиною. Якщо хворі, то ми зобов'язані їх лікувати. І принцип діяльності академії ..... інноваційний принцип у тому розумінні, що є якась ідея, вона перетворюється в розробку і ця розробка втілюється безпосередньо в наших науково-клінічних ..... І треба сказати, що саме тому результати ..... лікувальної діяльності в наших лікувальних ..... найкращі в Україні, і не тільки в Україні. Я маю сказати, що в наших інститутах, особливо хірургічного профілю, де досягнуті результати, які перевищують кращі європейські результати лікування багатьох ..... особливо це стосується Інституту серцево-судинної хірургії імені Амосова, Інституту хірургії та трансплантології імені Шалімова і деяких інших. Серед тих нових напрямів, на жаль, нових напрямів, які зараз ……., це надання медичної допомоги постраждалим сьогодні в АТО. Треба сказати, що сучасна війна, вона надає таких травм і пошкоджень, які є незвичайними, новими, потребують нових підходів до їх лікування. У нас є, демонстрували, це унікальні операції по видаленню кулі ……працюючого серця і лікування пошкоджень нервової системи. Особливо важким є пошкодження опорно-рухового апарату. І все це має велике значення для того, щоб повернути здоров'я тим людям, які захищають свободу і честь нашої Батьківщини.

Наші вчені здобули великий досвід у лікуванні медичних наслідків Чорнобильської аварії. Да, минуло дуже багато років від цієї аварії, але учасники і наслідки вони досить …….. До речі, світову спільноту цікавить цей досвід …….. пацієнтів. Вони сьогодні …….. аварії …….. атомної станції……..

Треба сказати, що науковці академії, вони роблять великий внесок у розвиток медичної науки. І ми отримали бюджет на наступний рік, який складає 3,8 мільярда гривень. Це трошки більше ніж минулого року. Але я хотів би сказати, що це тільки приблизно більше вполовину, там десь 55 відсотків від того, що нам потрібно. В проекті Закону про Державний бюджет за бюджетною програмою "Наукова і науково-технічна діяльність у сфері профілактики і лікування хвороб людини" передбачені видатки в сумі 498 мільйонів гривень, що становить приблизно 44,4 відсотка потреб. За даною бюджетною програмою фіксується оплата праці науковим працівникам в установах академії, підготовка наукових кадрів ……. людини мікроорганізмів, які Постановою Кабінету Міністрів включені до переліку наукових об'єктів, що становлять національне надбання. Видатки, які передбачені проектом бюджету, забезпечують …….. мінімальної заробітної плати в межах 5 тисячам працівникам наукових підрозділів …… академії. При цьому не забезпечені обов'язкові доплати та надбавки ні дослідникам, ні технікам, ні допоміжного та іншого персоналу, який передбачений Постановою Кабінету Міністрів від 30.08.2002 року про оплату праці працівників на основі єдиної тарифної сітки в розряді ….. коефіцієнтів з оплати праці працівників установ закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери.

Постійне недостатнє фінансування, скорочення надбавок та доплат втрати молодих перспективних науковців, а недостатнє фінансування музеїв …….. для людини ……скорочення даної колекції …… Можу сказати ……. важлива в тому розумінні, якщо з'являються якісь нові патогенні штами в природі, вони можуть загрожувати здоров'ю людини, то наша колекція вона допомагає ідентифікувати ці штами. І тому ……..) …….. національні надбання.

З метою забезпечення виплат заробітної плати дослідникам на рівні 14-го тарифного розряду, доплат за вчене звання та науковий ступінь на рівні …. відсотків посадового окладу та надбавки за стаж роботи в науковій сфері на рівні 10 відсотків усім категоріям працівників необхідно збільшити видатки розвитку ……..……. програмою …….. на …….. мільйонів гривень. Це заробітна плата з нарахуванням. Я маю сказати, що ..……. про витрати на наукову діяльність, особливо треба звернути на підготовку аспірантів. Тут у нас є велика проблема, тому що тривалість аспірантури, вона продовжена на рік, і, на жаль, заробітна плата аспірантів, вона дуже

невелика. І аспіранти, виникає дуже велика проблема з підготовкою аспірантів в тому розумінні, що вони не мають мотивації навчання в аспірантурі, бо 4 роки йде і отримують дуже невелику заробітну плату. Я не знаю, ..….. менше середньої за, як вони кажуть, навіть технічного персоналу, тому це є проблема. … *(Не чути)*

Загалом академія медичних наук, вона провела роботу з бюджетним комітетом. І цей бюджет, який в нас зараз, пропонується нам, це є такий компроміс між тими можливостями, які є зараз у держави для розвитку науки, але ми просимо ……..…… мільйонів додати до бюджету запланованого з тим, щоб ми могли нормально готувати науковців і… *(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую щиро.

Шановні колеги, чи є запитання до Академії медичних наук?

_____. В мене системне питання до академії медичних наук. Я входжу до штабу по боротьбі з коронавірусом міста Києва і частину закладів, медичних закладів, було перетворено в першу хвилю тих, які приймали і приймають до сих пір людей з коронавірусом. Скажіть, будь ласка, чи академія медичних наук хоча б один із своїх закладів віддавала чи планує віддавати штабу для того, щоб там розгорнути ліжка для хворих на коронавірус?

ЦИМБАЛЮК В.І. Тут трошки були проблеми зі звуком, тому я прошу повторити ці запитання ще раз.

_____. Скажіть, будь ласка, чи готова академія медичних наук долучатися до боротьби з коронавірусом в частині того, щоб надати частину своїх ліжко-місць для обладнання їх під COVID?

ЦИМБАЛЮК В.І. …був включений до переліку тих установ, де мають лікуватись хворі з COVID-19. Я не знаю, чому це так відбувається, але наші всі фахівці так або інакше задіяні в цьому процесі ліквідації цієї епідемії. На всіх нарадах, де запрошуються наші фахівці, вони беруть участь в лікуванні і консультації багатьох хворих. Тому в цьому розумінні ми з вами активно беремо участь.

Але повторюю ще раз, що наш інститут поки що не включено до тих установ, де лікуються хворі на COVID.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно, дякую вам щиро. Ми бачимо ваші потреби, все почули. Дякую за ґрунтовну відповідь. До речі, шановні колеги, якщо потрібно йти – то ідіть, ми приймемо рішення комітету. Ми, безумовно, підтримуємо. Щоб просто ваш час не витрачати. Ми зараз ще з двома національними академіями поговоримо. Якщо вам потрібно, то ідіть. Ми, безумовно, комітетом підтримуємо ваші пропозиції.

А зараз, якщо можна, Національна академія аграрних наук. Ярослав Михайлович, прошу.

ГАДЗАЛО Я.М. Дякую. Шановний Сергій Віталійович, шановні народні депутати! Я, перш за все, хотів би сказати велике спасибі Президенту України, уряду нашої держави і народним депутатам за те, що змінилось реально відношення. Не тільки тому, що добавили 30 відсотків коштів. Це дуже важливо. Тому що ми в 19-му році, наша академія взагалі фінансувалась – 39,4 відсотка, а зараз – 54 відсотка. А тому, що помінялось відношення. У нас зараз тісна співпраця з аграрним комітетом, з депутатами, у нас тісна співпраця з урядом, з міністрами. І тому сьогодні робота вчених, якось трошечки вона стабілізувалась. Не дивлячись на то, що немає зарплати, ми стараємось заробити ці кошти і щоб вони поступили на спецрахунок. Хоча зараз також це важко в зв'язку з COVID. Воно трошечки вляглося, і рух бізнесу, і поступлення коштів, і розрахунки за оренду, інші питання.

Але я хотів би сказати, що наші наукові установи працюють, недивлячись на… витримуючи всі норми по протидії COVID, працюють стабільно. У нас всі установи практично цілий рік від початку року вони працюють, ми виконуємо успішно всі 44 програми, які передбачені, вони направлені на розвиток галузі агропромислового комплексу, і маємо непогані результати і в минулому році, і в цьому році. І я думаю, що ви, напевно, знаєте, що в реєстрі державних сортів, які передбачені для посіву на 2020-й і в перспективі вже на 21-й рік, це більшість сорти Національної академії аграрних наук. Пшениця "Богуславка" в цьому році встановлено рекорд, в Чернігівській області це одна із не найкращих ґрунтово-кліматичних зон, але 102 центнери з гектара було зібрано, цей рекорд зафіксовано.

Я, напевно, ви знаєте, що в нас є декілька об'єктів національного надбання, в нас є два найбільших в Європі банки генетичних ресурсів рослин і тварин. В одному із них 149 тисяч зразків, і 247 зразків передані в міжнародний банк для зберігання

насіння Шпіцбергену. Тому, звичайно, колись воно фінансувалося окремою стрічкою і за рахунок бюджету. Зараз є проблеми з цим, бо там велика кількість холодильного обладнання, мікроклімат, витрати. Я думаю, було б непогано, щоб ви десь винесли хоча б по 10 мільйонів на кожен з цих центрів додатково виділили. Бо ці кошти, які виділяються, я вже говорив, 686,3 мільйона із 1 мільярда 263 мільйонів, які треба на фінансування, практично це 54 відсотки до загальної потреби. Бо раніше практично на рівні 51-52 відсотків ми отримували. Але це, те, що сказав Василь Григорович, приблизно те саме, ну, 8 тисяч 820 гривень, на одного вченого це середньорічна получиться зарплата. Решта кошти, звичайно, як я казав, треба буде заробляти із спецфонду.

І ми своїм листом звернулися і просили, тому що в минулому році, коли приймали бюджет, була внесена правка по національній академії чи позаминулому, депутатом Ляшком, щоб зменшити оподаткування. Бо практично ми зараз в тісному зв'язку спілкуємося із членами-аграрниками Німеччини по дві, по дві і півгодини, в них жодна наукова установа не платить податків. Землі в них в тричі менше в обробітку чим в академії, бо в нас... вибачаюсь, чим в Україні. У нас 32,5 мільйона гектар землі в обробітку, там, здається, 12. В них вчених в два рази більше. І наукові основи, я боюся казати, яке фінансування аграрних, наукових установ в Німеччини – 11 мільярдів гривень на наші гроші.

Тому, звичайно, що… І вони податку не платять. Ми, получается так, що ми отримуємо 686 мільйонів фінансування, а податку заплатимо десь на рівні 1 мільярда 200. Тобто... І навіть наукові установи, безпосередньо наукові установи, це національні наукові центри – в нас їх 9 і це інститути – ми заплатимо 120 мільйонів податку. Тобто так, віддали гроші і тут же гроші треба відраховувати назад. І, звичайно, це проблематично.

Друге питання також важливе. Тому що раніше, до десь років 5 назад, державні підприємства дослідні господарства, тобто вони всі, децентралізовані лабораторії, всі інші, вони платили податок 50 відсотків. Тобто 50 відсотків податку з прибутку вони сплачували. При попередньому уряді ми платили 80, потім в 19-й рік навіть 90, а зараз 80. Це практично не можна... Якщо ми можемо говорити, що є ресурс, що ……..... якісь кошти чи купити лабораторію чи обладнання, чи щось інше, не лишається в них навіть обігових коштів. Це 10 відсотків залишається податку, тобто з

прибутку в них, який вони можуть використати. Практично, як вам сказати правильно, ми не можемо ввести розширене відтворення, притому всьому я кажу, що науковці працюють, в нас найкращі сьогодні гібриди кукурудзи української, які витримали в цьому році і жару, і посуху, і дають прекрасний урожай. У нас сьогодні нові гібриди кукурудзи дніпровські мають урожайність від 14 до 18 тонн. Немає аналогів практично в інших селекціях. Але тим не менше я кажу, що кошти не можна використати практично, тому що їх немає. Наші всі державні підприємства, коли зайти в любий офіс, ми побачимо найкращий платник податку такого року, такого року, тобто вони чесно сплачують податки, і коштів не лишається.

Крім цього, у нас на балансі заповідник "Асканія-Нова". Також там є свої проблеми, і дуже багато звертаюся, і народні депутати, там невеличке фінансування. Ми звернулися листом до комітету, щоб збільшити їм фінансування на 12 мільйонів всього-на-всього для реконструкції садиби засновника Фальц-Фейна, тому що там своїми коштами ми цього не зробимо. В принципі, ми допомагаємо їм постійно кормами, там іншими питаннями. Але от є питання вже капітального будівництва чи реконструкції будівлі, звичайно, що коштів у нас на це не вистачає. Дякую.

_____. Я перепрошую, по Асканії-Нова тільки 12?

ГАДЗАЛО Я.М. 12, так.

_____. Бо тут 35 у нас стоїть.

ГАДЗАЛО Я.М. Це всього 35.

_____. Ні, тут от КПКВК 6591100 "Збереження природно-заповідного фонду в біосферному заповіднику"Асканія-Нова" на 35529.

ГАДЗАЛО Я.М. *(Не чути)*

_____. Це просто 12 – це складова? Я зрозумів.

І ще питання. Тут "Наукова і науково-технічна діяльність у сфері агропромислового комплексу" 547634. Це от те, що ви казали, тобто більша частина з цього піде на оподаткування...

ГАДЗАЛО Я.М. Це програма, значить, головна наша програма – це виконання наукових завдань.

_____. Я просто порівнюю...

ГАДЗАЛО Я.М. З них 97 відсотків – це зарплата науковців.

_____. На зарплати піде. НАН на 544, всі науки важливі, може якийсь там супер-проект. Тобто це та ж сама історія, що...

Добре. Дякую. Ми тут у рішенні комітету ці пропозиції врахували, в проекті рішення точніше. О'кей, тоді, якщо немає запитань в колег депутатів... Немає?

ГАДЗАЛО Я.М. Дякую вам.

_____. Дякую.

Тоді Національна академія мистецтв. Чи є у нас представник Національної академії мистецтв? Відключилося. Все. *(Не чути)*

Добре, вони запропонували. Я просто до відома: по КПКВК 6571030 на наукову і науково-технічну діяльність теж збільшити фінансування на 6 мільйонів 541 тисячу, поточні видатки... Більшою частиною та ж сама історія – це заробітна плата, нарахування і так далі. Це теж ми врахували в проекті рішення.

Сергію Віталійовичу, вам передаю.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Національна академія правових наук не подала свої додаткові запити. Тому, власне, нема чого враховувати. Вони потім судовими позовами собі збільшать, якщо потрібно.

Шановні колеги, у всіх є розданий проект рішення. Є до нього зауваження чи заперечення?

_____. Я тільки прошу врахувати… Давайте проговоримо. Та пропозиція, яка була по Малій академії наук, по цим пересувним таким комплексам, ми її будемо подавати теж в проекті рішення, чи ми…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми її і так, і так можемо її подати. Тут питання в тому, секретаріат нотував всі наші зауваження. Я попрошу до проекту рішення додати те, що народні депутати попросили включити з голосу.

І якщо немає заперечень чи пропозицій до проекту рішення, то що будемо голосувати, шановні колеги? Кворум є. У мене ще два голоси наших колег. Вже як сталося. Тому, якщо немає… Наталка, я так розумію, що в пані Наталії є якісь зауваження. В мікрофон. В мікрофон. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А так? Все, колеги, тоді є пропозиція підтримати рішення комітету з тими пропозиціями, які були від народних депутатів озвучені зараз під стенограму.

Хто – за, прошу голосувати. Дякую, колеги. Одноголосно.

Давайте тоді швиденько перейдемо до наступних двох питань. Дякую, шановні колеги. Дякую, що прийшли.

Комітет, звичайно, ваші пропозиції підтримає і спробуємо їх відстоювати на бюджетному комітеті вже починаючи з 1 жовтня.

Колеги, другий пункт порядку денного – це про проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слухайте, завтра… Вибачте, на завтра в мене нарада в Президента, тому завтра буде дуже короткий комітет.

Шановні колеги, є пропозиція, ну, по-перше, у вас є проект рішення, да, в усіх. Ми проаналізували всі пропозиції, які надійшли від наших колег з Академії наук, з Міністерства освіти і науки. Єдине, що от добре, що в нас знову доєднався пан Роман Єрмоличев. В мене є запитання до однієї частини, точніше, наскільки я пам'ятаю до "Прикінцевих положень"... Одну секундочку, я зараз відкрию їх. І в "Прикінцевих положеннях" є оцей пункт 26, там, де норми і положення деяких статей і деяких законів не будуть виконуватися наступного року через те, що вони фінансово не забезпечені. І от тут в даний момент от якраз при цьогорічних змінах туди були додані деякі речі. Наприклад, в повному обсязі, от якщо, скажімо, ну, от є там, скажімо так, абзац перший частини другої, абзаців другого, четвертого, п'ятого частини третьої статті 18 Закону, скажімо, "Про позашкільну освіту". Тобто чітка норма статті, яка не може бути виконана в зв'язку з обмеженими фінансовими можливостями. Але рядом з тим повністю написано Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Пане Романе, можна запитати? А чому, власне, весь закон, а не окремі його положення ви пропонуєте, ну, не виконувати або необов'язковими до виконання, наскільки я розумію?

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, чую.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скажіть, будь ласка, я все розумію, але просто не розумію, чому треба писати весь закон? Бо тоді багато норм можна не виконувати, власне. А не написати конкретні частини, конкретні пункти якоїсь конкретної статті?

Ну, от, дивіться, от ви додали цього року пункт 5 частини четвертої статті 21 Закону "Про позашкільну освіту", який звучить, тобто той, що не є фінансово забезпеченим. А звучить він наступним чином: "Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати пільговий проїзд педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку і розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів".

От мене просто цікавить, а чому ви цю норму додали? Це місцеві бюджети, це їх не зобов'язує, вони можуть забезпечувати пільговий проїзд в розмірах, передбачених, визначених самими органами місцевого самоврядування. Чому ви цю норму, наприклад, додали? Для мене, просто для мене це таке чисто логічне запитання.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, власне…

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, я розумію, але ж це норма, яка просто дає їм можливість.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, пане Романе. Тому, якщо ви не проти, ми ці пункти вписали в проект рішення комітету. Просто для того, щоб ви звернули на це увагу, тому що вони, деякі, викликають насправді, в нас викликають питання і ми б хотіли, щоб ви просто більш уважно поставилися. Я розумію, що це просто технічна робота, яка була, але будемо вдячні за це.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Я дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вам дякуємо. Шановні колеги, всі бачили проект рішення. Є в когось зауваження чи пропозиції до нього?

ГРИШИНА Ю.М. От я розумію, що всі дуже вже втомилися. Я очень коротко. Смотрите, что меня беспокоит в этом законопроекте. То, что санаторные школы, о которых мы… Санаторні школи, про які ми з вами постійно говоримо, вони вже не включені в бюджетування на наступний рік. Вони не включені, хоча вони ще ж протягом року будуть працювати. Тут замість санаторних шкіл вже включені ліцеї, а ліцеї, в нас взагалі цю норму вже прибрали. Але можна, ви можете зараз, пане Єрмоличев, ви мене чуєте, це в мене до вас питання? Роман?

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Чую, чую.

ГРИШИНА Ю.М. Тобто ми коли побачили, що немає санаторних шкіл, а є ліцеї, це ж неправильно. Але ми побачили потім в кінці ту норму, про яку тільки що Сергій Віталійович говорив, яка говорить про те, що ось ці заклади освіти, які ще не приведені у відповідність до Закону "Про повну загальну середню освіту", фінансуються за старим порядком.

Так скажіть, будь ласка, ця норма, викладена так, що немає впевненості, що санаторні школи будуть профінансовані на наступний рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, я, якщо можна, я навіть за пана Романа відповім на це питання. У нас в останньому пункті… в останній частині другого пункту рішення є пункт 50 розділу "Прикінцеві і перехідні положення" викласти у такій редакції. Ми якраз говорили про це, про санаторні школи. І для того, щоб не було плутанини, бо там було лише у відповідність вимогам Закону "Про освіту". І ми додали: і "Про повну загальну середню освіту" в останній редакції. Тому що під це підпадають і санаторні школи, в яких буде, так… *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно чітко. Тому якраз, коли ми говори про санаторні школи, розуміючи цю проблему, ми теж отримуємо ці звернення, от ми якраз додали Закон "Про повну загальну середню освіту". Щоб їх фінансове забезпечення відповідно до порядку, який діяв у 19-му році відбувалось.

ГРИШИНА Ю.М. У них в проекті теж записано "Про повну загальну середню освіту".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це в нашому проекті.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Пане Сергію, ще уточню. Ми можемо це дописати, так, підтримати рішення. Але я не бачу тут взагалі проблеми. Коли виписували "Прикінцеві положення" в минулому році, ми мали на увазі не лише Закон "Про освіту", а все законодавство, яке стосується що позашкілля, що вищої освіти, що загальної середньої освіти. І дивіться, будемо відверто… *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей.

ГРИШИНА Ю.М. Тобто ви нас можете запевнити, що відповідно санаторні школи будуть профінансовані?

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Звичайно. Якщо треба буде якісь роз'яснення Мінфіну у питанні щодо нема таких… нема у кодексі, ми дамо роз'яснення, що необхідно керуватися "Прикінцевими положеннями".

Я просто хочу сказати, що за 9 місяців поточного року… *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Добре.

І друге питання, колеги. Все вже, нічого теж. Але мені здається, що дуже важливо, щоб ми його, або як ви скажете, включили, можливо, в проект рішення. Що така норма з'явилась, пане Романе, про залишки коштів. Залишки коштів за освітньою субвенцією, не використані протягом наступного бюджетного періоду, вилучаються до державного бюджету.

Скажімо так, я розумію, що в нас є проблема системного невикористання коштів освітньої субвенції. Але я вважаю, що передбачити ось такі обмеження і залишки за попередній, більш чим за попередній рік, всі з освіти забрати до державного бюджету, мені здається, це рішення хибним. Мені здається, що Міністерство освіти потрібно попрацювати над вдосконаленням механізму витрачання коштів, щоб у нас все-таки, ми виходили на мінімальні залишки наприкінці року, а не приймати рішення в Бюджетному кодексі про те, що залишки не використані і вилучаються до державного бюджету зі сфери освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я навіть, я не знаю, я розумію, що це, може, буде не дуже популярною думка, але я навіть міг би з цим погодитись, з позицією Міністерства фінансів в тому плані, що якщо… Тобто місцеві бюджети можуть доводити спеціально до того моменту, коли вони, наприклад, не витрачають, в принципі, при чому цільово не витрачають ці кошти освітньої субвенції для того, щоб їм потім залишки дозволили використовувати так, як вони хочуть. Як, наприклад, зараз, йде на безпеку шкіл, тобто на забезпечення безпеки освітнього процесу, а це, в принципі, туди підпадає геть усе. І, можливо, вони… Тобто я просто не підозрюю, що теоретично можливий варіант, коли вони і не захочуть використовувати, наприклад, на НУШ, а захочуть використовувати потім капвидатки.

ГРИШИНА Ю.М. Пане Романе, а як ви думаєте, може, нам і якісь інші стимули пошукати для того, щоб налагодити цей процес? Тому що там дійсно є іноді зловживання, але в більшості випадків є об'єктивні причини невикористання субвенції. Тому ви знаходите такий спосіб – просто забрати гроші з освіти, а я пропоную по-іншому побудувати.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Але це не завжди можливо. Ми ось їздили на місця. Дивіться, я не знаю чи ви спілкувалися безпосередньо ось з розпорядниками цих коштів. От ми тільки приїхали, відвідували школи і дитячі садочки в Одеській області, ми конкретно сіли і поговорили з головою РДА на місцях, який займається використанням цих… розподілом освітньої субвенції, і він нам показав декілька випадків, коли це залежить не від них, не від їх небажання, а об'єктивно, іноді є випадки і дуже часто, коли вони дійсно не можуть використати ці залишки освітньої субвенції, і це не від них залежить. Тому, якщо поговорити з людьми на місцях, ви побачите, що, дійсно, можливо, неможливо, я впевнена, нам потрібно інший пошукати спосіб, окрім просто взяти і обробити можливість використання.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе. У мене ще одне питання, якщо можна. Це те, що ми теж будемо в рішенні комітету… У нас є стаття 15 цього проекту змін до Бюджетного кодексу звучить таким чином нова версія, що джерелами фінансування

бюджету є в тому числі і тимчасово вільні кошти єдиного казначейського рахунку. Оця норма нас справді занепокоює. Тому що це може призвести до того, що в когось з розпорядників бюджетних коштів просто його кошти можуть бути вилучені для фінансування інших статей бюджету. Чому ця норма необхідна?

Пане Романе, ви ще з нами?

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми розуміємо.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Добре. Дякую вам щиро.

Колеги, чи є ще в когось доповнення, чи пропозиції, чи запитання до Мінфіну.

Ні, тоді, Юлія Миколаївна, сформулюйте, будь ласка, ще раз.

ГРИШИНА Ю.М. Я пропоную виключити з проекту Бюджетного кодексу норму про те, що залишки коштів, не використані протягом наступного року, вилучаються до Державного бюджету, тобто забираються зі сфери освіти. Я пропоную нам…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви маєте на увазі тільки освітню субвенцію.

ГРИШИНА Ю.М. Це тільки освітня субвенція. Коштів за освітньою субвенцією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка стаття?

ГРИШИНА Ю.М. Це стаття 103 прим.2. І я пропоную ще нам звернутися… Ми уже всі говорили про це, що все-таки звернутися до МОНу, надати їм завдання, щоб вони налагодили оці механізми використання цих коштів. Тому що кожного року ми стикаємося з тим, що у нас є залишки, і ми вже приходимо до того, що нам пропонують просто ці залишки, якщо вони не можуть їх використати, то просто віддавати їх з освіти до державного бюджету. Я думаю, що ви погоджуєтесь.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Ми розуміємо. Пане Романе, ми розуміємо, що мова йде про поточний рік, попередній, вірніше.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Ми всі прекрасно розуміємо, що мова йде про попередній рік. Пане Романе, ми розуміємо. Але, на жаль, на практиці ми бачимо ситуацію, коли це зробити не можна. Ми розуміємо, що мова йде про попередній рік тільки.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Пане Романе, дуже вам дякую.

Колеги, є в когось заперечення чи пропозиції до проекту рішення? Все обговорили. Готові голосувати? Давайте підтримаємо проект рішення.

Хто – за? Дякую. Одноголосно.

Колеги, дякую всім.

І останній третій пункт, він дуже... Зачекайте, він дуже простий насправді. Про проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу та деяких інших законів щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень.

Шановні колеги, я думаю, що його і обговорювати насправді не варто. Ми просто погоджуємося, тому що в нас немає заперечень і зауважень до Податкового кодексу. Тому прошу підтримати і проголосувати за таке рішення.

Хто – за? Всі – за, крім Сергія Валерійовича… даже Сергій Валерійович. Всі – одноголосно. Дякую, колеги.

Порядок денний вичерпано. Дуже вам дякую за плідну роботу. Гарного вечора. Гарних ефірів. Шикарного настрою.